

BÁO CÁO

**Về kinh nghiệm quốc tế về quy trình pháp lý cử lực lượng
tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc**

(Kèm theo Tờ trình số 3629/TTr-BQP ngày 28/9/2023 của Bộ Quốc phòng)

Căn cứ Quyết định số 2114/QĐ-TTg ngày 16/12/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Kế hoạch thực hiện Kết luận số 19-KL/TW của Bộ Chính trị và Đề án Định hướng Chương trình Xây dựng pháp luật nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV, trong đó: Giao Bộ Quốc phòng nghiên cứu, xây dựng dự án Luật điều chỉnh về tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình (GGHB) của Liên hợp quốc (LHQ); thực hiện Quyết định số 403/QĐ-BQP ngày 03/02/2023 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng về việc ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2023 của Bộ Quốc phòng; trên cơ sở kết quả tổng kết và tham gia ý kiến của các ban, bộ ngành liên quan, Bộ Quốc phòng báo cáo đánh giá kinh nghiệm quốc tế về quy trình pháp lý tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc, cụ thể như sau:

1. Khái quát về hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc

Hoạt động GGHB LHQ (dưới hình thức các Phái bộ được LHQ cử đến các khu vực đã tạm dừng xung đột hoặc đã có thỏa thuận hòa bình để gìn giữ hòa bình tại các khu vực này) là cơ chế đặc biệt trong khuôn khổ LHQ dựa vào nguồn lực và lực lượng do các nước thành viên đóng góp, đặt dưới sự chỉ huy của LHQ, theo những quy định về an ninh tập thể của Hiến chương LHQ.

Kể từ hoạt động GGHB LHQ đầu tiên vào năm 1948, đến nay LHQ đã triển khai tổng cộng 71 Phái bộ GGHB LHQ trên khắp thế giới. Tại thời điểm tháng 2/2023, hiện có tất cả 12 Phái bộ GGHB LHQ đang được triển khai với tổng số gần 103.200 nhân viên GGHB (trong đó có gần 75.000 là lực lượng vũ trang); với 121 quốc gia thành viên LHQ đã và đang cử lực lượng tham gia GGHB LHQ.

Nhiệm vụ của mỗi Phái bộ GGHB LHQ là không giống nhau, có những đặc thù riêng, và có cả sự phát triển, điều chỉnh qua từng giai đoạn. Đến nay, hoạt động GGHB LHQ đã có sự “tiến hóa” qua 04 loại hình Phái bộ khác nhau theo từng giai đoạn. *Giai đoạn thứ nhất* (1948 - 1990), là các Phái bộ truyền thống, với chức năng chính được thiết lập nhằm giám sát các thỏa thuận ngừng bắn giữa các quốc gia có xung đột; *giai đoạn thứ hai* (1990 - 1995), đã có sự mở rộng không chỉ dừng lại ở việc gìn giữ hòa bình mà bao gồm cả các biện pháp cưỡng chế hòa bình (có sử dụng vũ lực); *giai đoạn thứ ba* (1995 - 1999), hoạt động GGHB LHQ có tính chất ngày càng phức tạp

hơn, nhưng quy mô cũng được thu gọn và tập trung hơn vào việc tái thiết, xây dựng hòa bình, đồng thời, các hoạt động cường chế hòa bình (bằng vũ lực) cũng dần ít được áp dụng hơn; *giai đoạn thứ tư* (từ 1999 đến nay) là sự phát triển của các Phái bộ tích hợp, đa chiều, tập trung nhiều hơn vào việc triển khai các hoạt động xây dựng hòa bình, ổn định tinh hình nội bộ tại các quốc gia còn bất ổn, có xung đột vũ trang. Gần đây, các hoạt động cường chế hòa bình thường được Liên hợp quốc trao trách nhiệm cho các quốc gia trong khu vực hoặc các tập hợp các quốc gia được Liên hợp quốc ủy thác.

2. Quy trình pháp lý cù lực lượng tham gia GGHB LHQ của một số nước

Qua nghiên cứu khung pháp lý quốc gia của một số nước khu vực châu Á, Phi, Mỹ La-tinh và trên thế giới về việc tham gia hoạt động GGHB LHQ, có thể thấy, không phải quốc gia nào cũng có quy định về quy trình pháp lý riêng dành cho việc tham gia GGHB LHQ. Trên thực tế, dù một số nước có các văn bản pháp lý riêng để điều chỉnh việc tham gia hoạt động GGHB LHQ, song đối với đa số các quốc gia, tính pháp lý của việc cù lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ thường được xem xét trong khuôn khổ chung của quy trình pháp lý triển khai lực lượng vũ trang ra nước ngoài.

Một số thông tin cụ thể đối với quy trình pháp lý của một số quốc gia trong việc cù lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ như sau:

a. Phi-lip-pin

Tại thời điểm tháng 4/2023, Phi-lip-pin đang có 29 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các hoạt động GGHB LHQ.

Quyết định về việc triển khai lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ của Phi-lip-pin được đưa ra bởi Chính phủ. Thông thường, Chính phủ sẽ mất khoảng 3-6 tháng, kể từ khi có đề nghị của LHQ, để đưa ra quyết định cuối cùng. Hiện tại, Hội đồng Quốc gia về Hoạt động Hòa bình của Liên hợp quốc (NCUNPO) là cơ cấu đưa ra định hướng chính sách và giám sát sự tham gia của Phi-lip-pin vào các hoạt động GGHB LHQ. NCUNPO bao gồm 03 Bộ trưởng (các Bộ: Ngoại giao, Quốc phòng, Nội vụ) và lãnh chánh quyền địa phương, với Bộ trưởng Ngoại giao là Chủ tịch Hội đồng. Đối với việc triển khai đội hình đơn vị, đề xuất của NCUNPO đưa ra sẽ cần có sự chấp thuận của Tổng thống Phi-lip-pin. Về tổng thể, đối với Phi-lip-pin, việc tham gia hoạt động GGHB LHQ không cần sự chấp thuận của Quốc hội.

Về quy mô và tính chất tham gia hoạt động GGHB LHQ, Bộ Ngoại giao Phi-lip-pin đã có văn bản hướng dẫn cụ thể, trong đó khẳng định rằng Phi-lip-pin ưu tiên hỗ trợ các hoạt động GGHB LHQ ở Đông Nam Á và Châu Á Thái Bình Dương, và sự tham gia của nước này phải tuân theo các điều kiện sau: 1) "có thẩm quyền từ Hội đồng Bảo an LHQ"; 2) "nhiệm vụ rõ ràng và khả thi"; 3) "có thể xác định được, nếu không, thì phải có khung thời gian và chiến lược rút lui"; 4) "sự đồng thuận của quốc gia tiếp nhận đối với sự hiện diện của Phái bộ LHQ".

b. Thái Lan

Tại thời điểm tháng 4/2023, Thái Lan đang có 303 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, trong đó có 271 quân nhân dưới hình thức đơn vị.

Sau khi Chiến tranh Lạnh kết thúc, Thái Lan đã đưa ra cam kết chính sách chính thức về việc tham gia các hoạt động GGHB LHQ, đặc biệt là các hoạt động tại Kuwait, Iraq và Campuchia. Sau đó, gìn giữ hòa bình quốc tế nói chung, đã chính thức trở thành một phần trong chính sách đối ngoại của Bangkok. Tuy nhiên, Thái Lan không có quy trình chính thức khi xem xét các đề nghị của LHQ về việc triển khai lực lượng tham gia các hoạt động gìn giữ hòa bình. Thay vào đó, đề nghị của LHQ sẽ được xử lý theo cách đặc biệt với quyết định cuối cùng thuộc về Nội các, đứng đầu bởi Thủ tướng và thường có sự tham vấn chặt chẽ của lãnh đạo Quân đội. Ví dụ, năm 1999, tại Hội nghị Thượng đỉnh Hợp tác Kinh tế Châu Á-Thái Bình Dương ở Auckland, Thủ tướng Thái Lan khi đó là Chaun Leekpai đã tuyên bố cam kết sẽ tham gia Phái bộ GGHB LHQ tại Đông Timor, ngay sau khi đã đạt được thỏa thuận với người đồng cấp Úc John Howard. Sau quyết định chính trị này, Bộ Ngoại giao và Quân đội Thái Lan mới bắt đầu đàm phán về các chi tiết của việc triển khai (quy mô và thiết bị, v.v.).

c. Trung Quốc

Tại thời điểm tháng 4/2023, Trung Quốc đang có 2273 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, trong đó có gần 2000 quân nhân tham gia dưới hình thức đơn vị.

Quyết định triển khai lực lượng gìn giữ hòa bình được đưa ra bởi các quan chức cấp cao nhất ở Bắc Kinh, trong đó tiếng nói của các quan chức cấp cao trong Quân đội là rất đáng kể, không chỉ trên khía cạnh tác chiến của hoạt động gìn giữ hòa bình, mà còn cả trên khía cạnh các tính toán chính trị. Các tham vấn sẽ được chia sẻ và thông qua với Hội đồng Nhà nước và Bộ Ngoại giao. Tuy nhiên, đối với các nhiệm vụ triển khai đặc biệt nhạy cảm (ở các quốc gia có rủi ro an ninh cao, bất ổn chính trị hoặc thiểu quan hệ ngoại giao chính thức với Bắc Kinh), Quân ủy Trung ương và Ủy ban Thường vụ Bộ Chính trị sẽ đóng vai trò là người đưa ra quyết định cuối cùng.

Ở cấp thực thi, Văn phòng Gìn giữ Hòa bình của Bộ Quốc phòng được thành lập vào năm 2001. Văn phòng này được giao nhiệm vụ phụ trách các khía cạnh hoạt động của hoạt động gìn giữ hòa bình của Trung Quốc, bao gồm huấn luyện tiền triển khai, tuyển chọn lực lượng gìn giữ hòa bình và giám sát các diễn biến của lực lượng gìn giữ hòa bình trên thực địa. Văn phòng này đóng vai trò là đơn vị trung tâm để liên lạc và điều phối giữa các cơ quan và văn phòng khác nhau trong và ngoài Trung Quốc.

c. Hoa Kỳ

Tại thời điểm tháng 4/2023, Hoa Kỳ có 29 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, trong đó không có bất cứ hình thức đơn vị nào.

Chính phủ Hoa Kỳ không có một quy trình cụ thể để xem xét việc cử lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ. Các yêu cầu của LHQ đối với Hoa Kỳ (về đóng góp của quân đội hoặc cảnh sát) được đưa ra thông qua Phái đoàn Thường trực của Hoa Kỳ tại LHQ và sau đó được chuyển đến Bộ Ngoại giao và Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ, nơi những yêu cầu này thường được xem xét ở cấp Phó Trợ lý Bộ trưởng. Hội đồng An ninh Quốc gia và Đại sứ Hoa Kỳ tại LHQ cân nhắc về hầu hết các vấn đề liên quan đến đóng góp trong lĩnh vực GGHB. Mọi hoạt động triển khai quân sự tới các Phái bộ GGHB LHQ đều phải được Thủ trưởng Bộ Quốc phòng phê duyệt (và phải có chấp thuận của Tổng thống).

Về lý thuyết, các quyết định về việc chấp thuận đối với một chiến dịch gìn giữ hòa bình của LHQ, cũng như việc đóng góp nhân sự của Hoa Kỳ cho một Phái bộ cụ thể sẽ được hướng dẫn bởi tài liệu “Chi thi Quyết định của Tổng thống” (PDD) 25, với một danh sách các tiêu chí riêng biệt để đánh giá cụ thể. Tuy nhiên, trên thực tế, PDD 25 được coi là một tập hợp các nguyên tắc của Hoa Kỳ liên quan đến việc tham gia GGHB LHQ, hơn là các hướng dẫn vững chắc.

d. Băng-la-det

Băng-la-det đóng góp quân đội và nhân viên cảnh sát tới các phái bộ của LHQ dựa trên Biên bản ghi nhớ chung (MoU) được ký vào tháng 12 năm 2007 như một phần của Hệ thống sắp xếp dự phòng của LHQ (UNSAS).

Chính phủ Băng-la-det (GoB) có kế hoạch xây dựng chiến lược gìn giữ hòa bình quốc gia để tăng cường vai trò hoạch định chính sách và đồng bộ hóa các đóng góp trên thực địa của mình tại các phái bộ của Liên hợp quốc. Tuy nhiên, cho đến nay, quân đội có xu hướng độc quyền đưa ra các quyết định cấp chiến thuật về việc Băng-la-det tham gia vào các sứ mệnh GGHB LHQ, và chính quyền dân sự đã không phản đối đặc quyền này.

Đối với Quân đội, Cục tác chiến Hải ngoại ban hành các hướng dẫn cẩn thiết cho tất cả các nhánh liên quan khác của lực lượng vũ trang để làm công tác chuẩn bị cần thiết khi tham gia các Phái bộ GGHB LHQ. Điều này liên quan đến việc lựa chọn nhân sự và cung cấp thiết bị và đào tạo. Bộ Nội vụ (MoHA) nhận được yêu cầu liên quan đến việc triển khai nhân viên cảnh sát cho các nhiệm vụ của LHQ. Sau thông báo ban đầu, MoHA chuyển lệnh cho Trụ sở Cảnh sát ở Dhaka để ra quyết định lựa chọn nhân sự.

e. Pháp

Tại thời điểm tháng 4/2023, Pháp đang có 615 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, trong đó có 555 quân nhân tham gia dưới hình thức đơn vị.

Bắt đầu từ năm 1958, quy trình ra quyết định chính sách đối ngoại của Pháp phần lớn nằm trong tay Tổng thống. Đối với các lực lượng quân sự được triển khai tham gia các hoạt động GGHB LHQ, các quyết định được đưa ra bởi Tổng thống với tư cách là Tư lệnh lực lượng vũ trang, nhưng phần lớn được định hình bởi các Bộ trưởng Quốc phòng và Ngoại giao. Nếu cần, Tổng thống

có thể triệu tập một cuộc họp của “Hội đồng Quốc phòng thu hẹp” với sự tham gia của Thủ tướng, các Bộ trưởng Ngoại giao và Quốc phòng, Tham mưu trưởng quốc phòng và các đại diện khác của bộ máy an ninh Pháp. Tại New York, cơ quan đại diện thường trực tham gia chặt chẽ vào việc hình thành quyết định và theo truyền thống do một trong những nhà ngoại giao cấp cao nhất của Pháp đứng đầu.

Quốc hội Pháp đóng vai trò hạn chế trong quá trình đưa ra quyết định tham gia hoạt động GGHB LHQ. Năm 2008, Điều 35 của Hiến pháp đã được sửa đổi để bắt buộc các quyết định hành pháp phải “được thông báo cho Quốc hội về quyết định triển khai lực lượng vũ trang ở nước ngoài, chậm nhất là ba ngày sau khi bắt đầu can thiệp” và yêu cầu có sự ủy quyền của Quốc hội để kéo dài thời gian can thiệp sau khoảng thời gian bốn tháng. Tuy nhiên, một cuộc bỏ phiếu như vậy chỉ được thực hiện một lần duy nhất, liên quan đến hoạt động do LHQ lãnh đạo (đối với Phái bộ UNIFIL vào ngày 28/01/2009). Cho đến nay, điều khoản này đã không đem lại thay đổi đáng kể nào về quy trình ra quyết định hoặc mức độ giám sát của Quốc hội.

g. Séc-bi

Tại thời điểm tháng 4/2023, Séc-bi đang có 271 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, trong đó có 257 quân nhân tham gia dưới hình thức đơn vị.

Séc-bi không có quy trình riêng dành cho việc tham gia các hoạt động GGHB LHQ, song mọi quá trình ra quyết định triển khai quân đội và cảnh sát Séc-bi tham gia các chiến dịch đa quốc gia đều nằm trong khuôn khổ pháp luật chặt chẽ. Các văn bản chính bao gồm Luật về Cảnh sát (2005), Luật Quốc phòng (2007) và quan trọng nhất là Luật về Sự tham gia của Lực lượng Vũ trang Séc-bi và Lực lượng Phòng vệ khác trong các chiến dịch Đa quốc gia bên ngoài Biên giới Cộng hòa Séc-bi (LMNO) (2009). Sự đóng góp lực lượng dân sự và cảnh sát được quy định trong Luật Tình trạng Khẩn cấp (2009) và Luật Ngoại giao (2007). Theo LMNO 2009, việc triển khai Lực lượng Quân sự Séc-bi và các lực lượng khác cho các hoạt động đa quốc gia được quyết định trên cơ sở Kế hoạch Tham gia Hằng năm do Bộ Quốc phòng (và/hoặc Bộ Nội vụ (MoI) dành cho cảnh sát) chuẩn bị, được đề xuất bởi Chính phủ để Quốc hội Séc-bi phê duyệt lần cuối. Quốc hội cũng có thể phê duyệt việc tham gia của lực lượng quân sự trong các chiến dịch đa quốc gia ở nước ngoài trong các tình huống đột xuất, “khi tình hình an ninh hoặc nhân đạo … đã xấu đi đáng kể” (Điều 8, LMNO).

h. Hàn Quốc

Tại thời điểm tháng 4/2023, Hàn Quốc đang có 543 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, trong đó có gần 519 quân nhân tham gia dưới hình thức đơn vị.

Là quốc gia tham gia lực lượng GGHB LHQ tương đối muộn, Hàn Quốc trải qua giai đoạn đầu tiên thiếu đi các hướng dẫn rõ ràng và cụ thể về việc đóng

góp lực lượng, dẫn đến sự chậm trễ trong việc triển khai quân. Tuy nhiên, quá trình ra quyết định liên quan đến gìn giữ hòa bình của Hàn Quốc đã dần trở nên minh bạch và được thể chế hóa nhiều hơn. Đáng chú ý nhất là Luật tham gia các hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc, được bổ sung bởi một sắc lệnh liên quan của tổng thống vào tháng 6/2010, quy định cách thức Chính phủ xử lý và xem xét các yêu cầu về cử lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ. Luật có định nghĩa rõ ràng về hoạt động GGHB LHQ, cung cấp cơ sở pháp lý để thành lập các đơn vị thường trực gìn giữ hòa bình, đặt ra các nguyên tắc để đảm bảo hiệu suất, thủ tục Quốc hội phê duyệt triển khai, cũng như gia hạn và chấm dứt hoạt động, yêu cầu báo cáo hoạt động cho Quốc hội và thành lập ủy ban tư vấn chính sách liên cơ quan.

Quá trình ra quyết định của chính phủ Hàn Quốc bao gồm một quyết định hành pháp và sự phê chuẩn của Quốc hội. Sau khi LHQ đưa ra yêu cầu hoặc lời mời chính thức, Bộ Ngoại giao và BQP thành lập một Ủy ban tham vấn chính sách liên cơ quan, theo quy định của pháp luật và do Bộ trưởng Bộ Ngoại giao làm Chủ tịch, để xem xét và phản hồi yêu cầu. Một tiểu ban cấp Thứ trưởng cũng được thành lập để phối hợp liên cơ quan/liên bộ ở phạm vi rộng hơn. Trong khi chờ đợi, một nhóm điều tra liên bộ sẽ tiến hành các khảo sát thực địa để báo cáo với Ủy ban một cách chi tiết hơn. Sau khi hoàn thành đánh giá sơ bộ và điều tra thực địa, Bộ Quốc phòng chuẩn bị một kế hoạch thực hiện bao gồm các chi tiết cần thiết như mục tiêu và thời gian thực hiện nhiệm vụ, khả năng xảy ra xung đột, quy mô và thành phần quân đội cần thiết, bố trí chỉ huy và kiểm soát, các loại vũ khí và thiết bị cần thiết, các yêu cầu hậu cần và các vấn đề hoạt động khác. Sau đó, Ủy ban chuẩn bị một khuyến nghị chính sách toàn diện để báo cáo Chính phủ. Sau khi Tổng thống chấp thuận, vấn đề này sẽ được báo cáo lên Quốc hội để phê duyệt thông qua 2 bước, (i) tại Ủy ban Quốc phòng của Quốc hội, và (ii) tại phiên họp toàn thể của Quốc hội.

i. In-dô-nê-sia

Tại thời điểm tháng 4/2023, In-dô-nê-sia đang có 2711 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, trong đó có gần 2454 quân nhân tham gia dưới hình thức đơn vị quân sự và 140 của lực lượng đơn vị cảnh sát.

Đóng góp của In-dô-nê-sia cho các hoạt động hòa bình được điều chỉnh bởi một số khuôn khổ pháp lý. Đầu tiên là Hiến pháp Cộng hòa In-dô-nê-sia 1945, trong đó tuyên bố mục tiêu chính của quốc gia là tham gia giữ gìn trật tự thế giới dựa trên tự do, hòa bình vĩnh cửu và công bằng xã hội. Đạo luật quan hệ đối ngoại số 37/1999 và Đạo luật Nhà nước số 2/2002 cho Cảnh sát Quốc gia cũng đóng góp vào khuôn khổ pháp lý cho phép In-dô-nê-sia tham gia vào các hoạt động vì hòa bình. Đạo luật Nhà nước số 34/2004, xác định vai trò và nhiệm vụ của lực lượng vũ trang (TNI), quy định về sự tham gia của TNI vào các hoạt động hòa bình dưới danh mục "các hoạt động quân sự ngoài chiến tranh", nhấn mạnh TNI tuyệt đối không tham gia chiến tranh chống lại bất kỳ bên xung đột nào ở nước sở tại.

Năm 2011, Tổng thống In-dô-nê-sia ban hành Nghị định 85/2011, trong đó có việc thành lập Nhóm Điều phối các Nhiệm vụ Gìn giữ hòa bình (TKMPP) để hợp lý hóa quy trình triển khai do Bộ Ngoại giao chủ trì, chịu trách nhiệm chính trong việc điều phối việc triển khai lực lượng GGHB của In-dô-nê-sia. Thành phần TKMPP bao gồm một số bộ và cơ quan: Bộ Quốc phòng, Bộ Nội vụ, Bộ Pháp luật và Nhân quyền, Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch Phát triển Quốc gia, TNI, Cảnh sát Quốc gia, Cơ quan Tình báo Nhà nước.

Năm 2008, In-dô-nê-sia ban hành Nghị định của Tổng thống 7/2008, trong đó khẳng định In-dô-nê-sia chỉ được tham gia các sứ mệnh gìn giữ hòa bình do LHQ ủy nhiệm và chỉ đạo. Tuy nhiên, năm 2015, Nghị định 86/2015 của Tổng thống đã cho phép mở rộng sự tham gia GGHB của In-dô-nê-sia bao gồm các nhiệm vụ được ủy quyền bởi các tổ chức khu vực và các tổ chức quốc tế khác, chứ không chỉ bị hạn chế trong các sứ mệnh GGHB LHQ. Nghị định năm 2015 cũng vạch ra một số tiêu chí chính để In-dô-nê-sia đóng góp cho một nhiệm vụ và làm rõ các thủ tục tài chính để triển khai các hoạt động gìn giữ hòa bình.

Việc triển khai lực lượng tham gia các hoạt động GGHB nói chung, bao gồm cả GGHB LHQ, được quyết định bởi Tổng thống và sau đó sẽ được thông báo cho Quốc hội. Thông thường phải mất từ 6-12 tháng kể từ khi LHQ đề nghị, In-dô-nê-sia mới có thể triển khai nhân sự.

k. Ấn Độ

Tại thời điểm tháng 4/2023, Ấn Độ đang có 5875 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, trong đó có gần 5528 quân nhân tham gia dưới hình thức đơn vị quân sự và 137 của lực lượng đơn vị cảnh sát.

Đối với Ấn Độ, quyết định về việc có tham gia vào hoạt động GGHB hay không tuân theo một quy trình đã được phát triển và thực thi trong một thời gian dài. Quyết định cuối cùng về việc có tham gia Phái bộ GGHB của LHQ hay không được đưa ra bởi Ủy ban Nội các về An ninh, dựa trên việc xem xét từng trường hợp và theo đề xuất của Bộ Ngoại giao (MEA). Đề xuất này sau đó được chuyển đến Bộ Quốc phòng để kiểm tra chi tiết, xem xét bởi một Hội đồng liên quân dưới sự chỉ đạo của Tổng tham mưu trưởng, về tính khả thi của nhiệm vụ, sự sẵn có của lực lượng, đánh giá thiết bị và hồ sơ thiết bị hỗ trợ cần thiết, đồng thời đánh giá các yêu cầu trước khi đào tạo. Nếu cần, các cuộc tham vấn bổ sung có thể được thực hiện với sự tham gia của phe đối lập trong Quốc hội hoặc các cơ quan khác. Sau khi được phê duyệt, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao có thể sẽ công bố quyết định thông qua một tuyên bố tại Quốc hội hoặc thông qua một thông cáo báo chí từ người phát ngôn của Bộ.

l. Nga

Tại thời điểm tháng 4/2023, Nga đang có 80 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, đều dưới hình thức cá nhân.

Trước đây, Nga coi hoạt động gìn giữ hòa bình chủ yếu gắn liền với các hoạt động của tổ chức khu vực do Nga đứng đầu, Tổ chức Hiệp ước An ninh

Tập thể (CSTO) bao gồm Armenia, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan và Nga. CSTO thường xuyên thực hiện các cuộc tập trận đa phương, nhưng từ năm 2019, tổ chức này đã tiến hành các cuộc tập trận đa phương với kịch bản GGHB LHQ. Liên quan đến cuộc xung đột hiện nay ở Ukraine, cả Tổng thư ký CSTO và Ngoại trưởng Nga Sergey Lavrov trước đây đã đưa ra tuyên bố về khả năng triển khai một phái bộ gìn giữ hòa bình ở đó, đặc biệt là phái bộ do CSTO dẫn đầu, mở rộng truyền thông lâu đời của sử dụng Lực lượng “gìn giữ hòa bình” do Nga dẫn đầu để bảo vệ lợi ích của Nga ở nước ngoài.

Khái niệm về Chính sách đối ngoại của Liên bang Nga tháng 2/2013 cho thấy Nga “có ý định tham gia vào các hoạt động kiến tạo hòa bình quốc tế dưới sự bảo trợ của LHQ và trong khuôn khổ hợp tác với các tổ chức quốc tế và khu vực, coi việc kiến tạo hòa bình quốc tế như một công cụ hiệu quả để giải quyết xung đột vũ trang và hoàn thành các nhiệm vụ xây dựng quốc gia sau khủng hoảng” và “tích cực góp phần nâng cao năng lực phòng ngừa, chống khủng hoảng của LHQ”.

Mọi quyết định triển khai lực lượng gìn giữ hòa bình quốc tế nói chung đều được điều chỉnh bởi luật pháp quốc gia và sắc lệnh của Tổng thống. Về lý thuyết, việc ra quyết định được chia sẻ bởi Tổng thống, Chính phủ, Thượng viện của Quốc hội, Hội đồng Liên bang. Theo Hiến pháp Nga, Tổng thống là Tông tư lệnh, và có đặc quyền sử dụng quân đội Nga trong các hoạt động gìn giữ hòa bình quốc tế. Hội đồng Liên bang có tiếng nói cuối cùng trong việc quyết định liệu quân đội Nga có thể được triển khai bên ngoài biên giới quốc gia của Liên bang Nga hay không. Tổng thống phải đưa ra yêu cầu để được Quốc hội chấp thuận, với ngày triển khai và ngày kết thúc được xác định cụ thể. Hạ viện của Quốc hội, Duma, cũng sẽ được thông báo về vấn đề này.

Các nguyên tắc chính của việc triển khai quân đội Nga ở nước ngoài được quy định trong Học thuyết Quân sự của Liên bang Nga từ tháng 12/2014. Mặc dù việc tham gia vào các hoạt động GGHB LHQ được đề cập trong một số điều khoản xuyên suốt học thuyết (Điều 21, 30, 32, 55 và 56), nhưng cũng không có một bộ nguyên tắc xác định, thông số và quan điểm rõ ràng nào. Một tài liệu làm rõ *Khái niệm về sự tham gia của Nga trong các hoạt động gìn giữ hòa bình* bắt đầu được phát triển vào năm 2006, nhưng chưa bao giờ được hoàn thành.

Khung pháp lý chính để cung cấp lực lượng gìn giữ hòa bình cho Liên hợp quốc là Luật Liên bang số 93 - FZ ngày 23/6/1995 *Về Thủ tục Triển khai Nhân viên Dân sự và Quân sự cho các Hoạt động Liên quan đến Duy trì hoặc Khôi phục Hòa bình và An ninh Quốc tế*. Điều 16 quy định Chính phủ có trách nhiệm đưa ra báo cáo hàng năm cho Hội đồng Liên bang và hạ viện của Quốc hội, Duma, về sự tham gia của Nga trong các hoạt động gìn giữ hòa bình trên toàn thế giới. Hơn nữa, Luật này cho phép thành lập lực lượng gìn giữ hòa bình thường trực, được trang bị và huấn luyện đặc biệt cho các hoạt động gìn giữ hòa bình, với một dòng ngân sách riêng. Tuy lực lượng này chưa bao giờ được thành lập, nhưng các chức năng huấn luyện gìn giữ hòa bình đã được chỉ định cho Sư đoàn Samara 15 của Lực lượng Vũ trang Nga.

m. Đức

Tại thời điểm tháng 4/2023, Đức đang có 664 quân nhân và cảnh sát tham gia vào các Phái bộ GGHB LHQ, trong đó có gần 622 quân nhân tham gia dưới hình thức đơn vị quân sự.

Vì những lý do lịch sử, việc triển khai các lực lượng vũ trang của Đức ở nước ngoài là một vấn đề gây nhiều tranh cãi và bị hạn chế bởi 2 điều được quy định tại Hiến pháp là: 1) việc triển khai bị hạn chế nghiêm ngặt đối với việc tham gia vào các thỏa thuận an ninh tập thể; và 2) giới hạn nhiệm vụ của Lực lượng vũ trang chỉ để phòng thủ. Trong Chiến tranh Lạnh, điều này được coi là quân đội Đức không thể rời khỏi lãnh thổ của Đức và sau này là NATO. Theo đó, quân đội Đức đã không tham gia GGHB LHQ cho đến khi nước này thống nhất. Sau năm 1990, sự tham gia của quân đội phi chiến đấu trong các nhiệm vụ của LHQ đã được cho phép.

Tháng 7/1994, Tòa án Hiến pháp Liên bang Đức đã ra quyết định cho Đức phép triển khai nước ngoài, bao gồm cả chiến đấu quân đội, mở rộng khả năng tham gia các loại sứ mệnh do LHQ dẫn đầu, vừa đặt việc triển khai quân dưới các điều khoản ra quyết định chặt chẽ hơn.

Tất cả các quyết định về các hoạt động quân sự của Đức bên ngoài nước Đức thường được đưa ra Quốc hội sau khi tham vấn chặt chẽ với các nước đối tác và trong các cơ quan của các hội đồng quản lý tương ứng của các tổ chức đa phương. Sự giám sát chặt chẽ của Quốc hội đã được chính thức hóa bằng một đạo luật tháng 3/2005 quy định rằng mọi đề xuất triển khai quân đội ở nước ngoài, đặc biệt là có tính chiến đấu, đều cần có sự đồng ý Hạ viện. Đề xuất phải bao gồm thông tin chi tiết về quy mô dự kiến, khả năng, thời gian triển khai và chi phí của đội ngũ. Quốc hội có quyền thu hồi bất kỳ lực lượng nào đang được triển khai.

Quá trình ra quyết định cho sự tham gia của Đức vào các hoạt động của cảnh sát cũng tương tự, nhưng không được kiểm soát chặt chẽ như sự tham gia của quân đội.

n. Ô-xtoray-li-a

Số lượng quân nhân và cảnh sát Ô-xtoray-li-a tham gia hoạt động GGHB LHQ đã giảm mạnh trong thời gian qua, và đến tháng 4/2023, Ô-xtoray-li-a chỉ có 26 quân nhân tham gia các Phái bộ GGHB LHQ dưới hình thức cá nhân.

Ô-xtoray-li-a áp dụng cách tiếp cận “toute bộ chính phủ” trong quá trình ra quyết định tham gia các hoạt động GGHB. Quyết định cuối cùng được đưa ra bởi Thủ tướng theo lời khuyên của Nội các. Khi nhận được yêu cầu từ LHQ, các bộ và ban ngành liên quan (cụ thể là Bộ Quốc phòng, Bộ Ngoại giao và Thương mại (DFAT), AusAID, Cảnh sát Liên bang và các cơ quan tình báo) sẽ có các báo cáo riêng. DFAT cũng sẽ tham khảo ý kiến của các quốc gia khác về các tác động chính trị và ngoại giao, cũng như các phản ứng dự kiến của các quốc gia

khác đối với các yêu cầu của LHQ. Các bộ, ngành tập hợp thành Ủy ban liên ngành để xem xét yêu cầu của LHQ trên các khía cạnh: (1) Sứ mệnh; (2) Nhiệm vụ của Ô-xto-rây-li-a; (3) khung thời gian dự kiến và cơ hội thành công của nhiệm vụ; và (4) đánh giá các điều kiện thực địa. Thủ tướng nhận được duy nhất đề xuất từ Ủy ban này. Sau khi đưa ra quyết định, Chính phủ sẽ phải thông báo cho Quốc hội, nhưng không cần phải có sự chấp thuận chính thức của Quốc hội (dù sự chấp thuận như vậy thường là thông lệ), vì việc triển khai lực lượng GGHB LHQ thường nhận được sự ủng hộ của lưỡng đảng./.

BÁO CÁO

**Lòng ghêp vẫn đề bình đẳng giới trong Luật về việc Việt Nam tham gia
hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc**

(Kèm theo Tờ trình số 3629 /TT-BQP ngày 28/9/2023 của Bộ Quốc phòng)

Căn cứ Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015; Luật bình đẳng giới năm 2006;

Căn cứ Quyết định số 21145/QĐ-TTG của Thủ tướng Chính phủ ngày 16/12/2021 nhiệm vụ Chính phủ giao Bộ Quốc phòng là cơ quan chủ trì soạn thảo dự án Luật của Quốc hội về việc Việt Nam tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc (GGHB LHQ) (sau đây gọi tắt là Luật). Trong quá trình xây dựng Luật, cơ quan chủ trì soạn thảo đã thực hiện đầy đủ các quy định của pháp luật liên quan tới lòng ghêp bình đẳng giới trong xây dựng văn bản quy phạm pháp luật. Bộ Quốc phòng báo cáo lòng ghêp vẫn đề bình đẳng giới trong Luật, cụ thể như sau:

I. Xác định vẫn đề giới trong Luật

Vẫn đề giới và bình đẳng giới trong hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc luôn được chú trọng, nhất là trong những năm gần đây.

Các hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên Hợp Quốc được Hội đồng Bảo an ủy nhiệm thực hiện các Nghị quyết của Hội đồng Bảo an về Phụ nữ, Hòa bình và An ninh trên tất cả các chức năng hòa bình. Nghị quyết 1325 (2000) của Hội đồng Bảo an là nghị quyết đầu tiên công nhận tác động không cân xứng và duy nhất của xung đột vũ trang đối với phụ nữ và trẻ em gái, thừa nhận những đóng góp của phụ nữ và trẻ em gái trong phòng ngừa xung đột, gìn giữ hòa bình, giải quyết xung đột và xây dựng hòa bình và nhấn mạnh tầm quan trọng của sự bình đẳng của họ và tham gia đầy đủ, như các tác nhân tích cực trong hòa bình và an ninh. Chín nghị quyết tiếp theo về Phụ nữ, Hòa bình và An ninh (1820, 1888, 1889, 1960, 2106, 2122, 2242, 2467, 2493) đã được thông qua, nhấn mạnh tầm quan trọng vai trò của phụ nữ và sự tham gia có ý nghĩa trong phòng ngừa và giải quyết xung đột; giải quyết tác động của bạo lực tinh dục; thúc đẩy sự phát triển và sử dụng các biện pháp và tiêu chuẩn để giám sát việc thực hiện của phụ nữ, các nhiệm vụ hòa bình và an ninh; đào tạo và nâng cao năng lực về bình đẳng giới và phụ nữ, hòa bình và an ninh cho nhân viên gìn giữ hòa bình; gắn kết với xã hội dân sự một cách toàn diện hơn và cho phép cải thiện sự hiểu biết về động lực giới của xung đột. Việc thực thi các ưu tiên của Chương trình Phụ nữ, Hòa bình và An ninh (WPS) là một cam kết chính trị trong sáng kiến của Tổng thư ký hành động vì hòa bình (A4P) khẳng định rằng phụ nữ, tham gia đầy đủ, bình đẳng và có ý nghĩa vào các tiến trình hòa bình và các giải pháp chính trị là điều cần thiết để giữ gìn hòa bình hiệu quả.

Đối với hoạt động GGHB, Cục Các hoạt động hòa bình và Hỗ trợ hoạt động trong Chính sách về bình đẳng giới trong hoạt động GGHB LHQ (2010) chỉ rõ: (i) nam và nữ bình đẳng và (ii) mọi nhân viên GGHB cần thúc đẩy sự bình đẳng giữa nam và nữ. Chính sách cũng đưa ra nguyên tắc nhằm thúc đẩy sự bình đẳng giới, trong đó tập trung vào việc khuyến khích sự liên quan của nam giới và nữ giới trong các quyết sách về GGHB hậu chiến tại các quốc gia xung đột; không phân biệt giới; đẩy mạnh việc bình đẳng nam - nữ trong đảm nhiệm các vị trí tại Phái bộ.

Liên hợp quốc khuyến khích nữ giới trong lực lượng vũ trang tham gia hoạt động GGHB LHQ nhằm thúc đẩy vai trò của phụ nữ và bình đẳng giới trong hoạt động này. Năm 1993, phụ nữ chiếm khoảng 1% nhân sự lực lượng vũ trang được triển khai. Tính đến ngày 31/5/2023 (theo thống kê tại https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/07_gender_statistics_62_may_2023.pdf), trong tổng số 76694 nhân viên GGHB, có 6456 phụ nữ chiếm 8,4% (trong đó nữ quân nhân 4920/63958 và nữ cảnh sát là 1536/7816 với tỉ lệ lần lượt là 7,7% và 19,6%), số lượng tham gia các đơn vị quân sự chiếm 4225/65607 (6,4%), tham gia hình thức cá nhân (sĩ quan tham mưu, quan sát viên quân sự) 695/3271 (21,2%), sĩ quan cảnh sát cá nhân chiếm 628/2016 (31,1%), nữ cảnh sát theo đội hình đơn vị là 908/5800 (15,6%). Theo Nghị quyết số 2242 (2015), HĐBA LHQ kỳ vọng đến năm 2028, tỷ lệ nữ quân nhân trong các đơn vị quân sự sẽ đạt 15%, nữ quân nhân tham gia hình thức cá nhân đạt 25%, nữ cảnh sát trong các đơn vị đạt 20% và tỉ lệ này đối với sĩ quan cảnh sát cá nhân đạt 30%.

Thực tế, tại các Phái bộ GGHB LHQ hiện nay, phụ nữ được triển khai trong tất cả các lĩnh vực - cảnh sát, quân đội và dân sự - và đã tạo ra tác động tích cực đến môi trường gìn giữ hòa bình, cả trong việc hỗ trợ vai trò của phụ nữ trong việc xây dựng hòa bình và bảo vệ quyền của phụ nữ. Trong tất cả các lĩnh vực gìn giữ hòa bình, các nữ nhân viên gìn giữ hòa bình đã chứng minh rằng họ có thể thực hiện các vai trò giống nhau, theo cùng tiêu chuẩn và trong cùng điều kiện khó khăn, như các đồng nghiệp nam. Trong khi Liên hợp quốc khuyến khích và ủng hộ việc triển khai phụ nữ trong các đơn vị vũ trang, thi trách nhiệm triển khai phụ nữ trong cảnh sát và quân đội thuộc về các quốc gia thành viên.

Tham gia hoạt động GGHB LHQ đòi hỏi Việt Nam cần tuân theo các hướng dẫn, sáng kiến, nghị quyết của LHQ về giới trong hoạt động này. Hiện tại, chưa có văn bản pháp luật nào quy định về vấn đề giới trong tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình LHQ, tuy nhiên, trong các lực lượng đã được cử đi, tỷ lệ giới đã được đảm bảo theo đề xuất của Liên hợp quốc. Theo thống kê của LHQ tại <https://peacekeeping.un.org/en/gender>, tính đến ngày 31/10/2022, tỉ lệ nữ tham gia hoạt động GGHB LHQ của Việt Nam theo hình thức cá nhân và đơn vị lần lượt là 19,05% và 13,36%. Tính đến thời điểm hiện tại, Việt Nam đã cử 596 (780) cán bộ tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình LHQ, trong đó có 102 (121) cán bộ nữ chiếm tỉ lệ 17,1% (15,5%). Trong đội hình đơn vị Bệnh viện dã chiến cấp 2 số 5 và Đội Công binh số 2 của Việt Nam thực hiện nhiệm vụ tại Nam Xu-dăng và

khu vực Abyei lần lượt hiện có 10/63 (15,9%) và 23/184 (12,5%); số quân nhân nữ triển khai theo hình thức cá nhân hiện tại là 5/23 tương đương 21,7%. Các sĩ quan và quân nhân chuyên nghiệp nữ của Việt Nam đảm nhiệm tất cả các lĩnh vực công việc tại Phái bộ theo đơn vị hoặc chức vụ quy định như bác sĩ khám bệnh, điều dưỡng, quan sát viên quân sự và sĩ quan tham mưu... Đối với các lực lượng trong nước tham gia lớp huấn luyện tiền triển khai chuẩn bị tham gia hoạt động GGHB LHQ trong năm nay và những năm tiếp theo tại Cục GGHB Việt Nam hiện có 6/41 quân nhân nữ, chiếm 14,6%. Như vậy, tỷ lệ nữ cũng như tính chất công việc của sĩ quan nữ Việt Nam đảm nhiệm thể hiện trách nhiệm của Việt Nam trong thúc đẩy bình đẳng giới trong hoạt động GGHB LHQ.

II. Nội dung lồng ghép bình đẳng giới trong Nghị quyết

Căn cứ quy định của Luật bình đẳng giới và các văn bản hướng dẫn thi hành, đặc biệt là Thông tư số 17/2014/TT-BTP, ngày 13/8/2014 quy định về lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, quá trình xây dựng Luật, cơ quan chủ trì soạn thảo dự kiến lồng ghép vấn đề bình đẳng giới. Cụ thể như sau:

1. Vấn đề giới trong Luật

Dự thảo Luật sẽ đưa ra một số nội dung thúc đẩy bình đẳng giới trong tham gia hoạt động GGHB LHQ dựa trên cơ sở kế thừa tinh thần của Nghị quyết của Quốc hội về việc Việt Nam tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc.

a) Về hành vi bị nghiêm cấm

Vấn đề bình đẳng giới sẽ được đưa vào dự thảo Luật quy định cấm “Phân biệt đối xử về giới, dân tộc, chủng tộc, quốc tịch, tôn giáo, xâm hại, bóc lột, lạm dụng tình dục trong tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc”.

b) Về xây dựng lực lượng GGHB LHQ

Liên hợp quốc luôn khuyến khích các quốc gia đảm bảo tỷ lệ nữ trong lực lượng vũ trang tham gia các hoạt động gìn giữ hòa bình, nhằm thúc đẩy vai trò của phụ nữ và bình đẳng giới trong hoạt động này.

Dự thảo Luật sẽ quy định mọi cá nhân trong lực lượng vũ trang đều bình đẳng và có cơ hội được tuyển chọn tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc nếu đáp ứng các tiêu chuẩn theo quy định.

Đồng thời, Dự thảo Luật cũng nhấn mạnh: “Chú trọng đến các vấn đề giới trong tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc”, nhằm đảm bảo tỷ lệ nữ trong tuyển chọn, huấn luyện và cử lực lượng tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc nhằm khuyến khích nữ giới tham gia lĩnh vực này.

c) Về chế độ, chính sách và kỷ luật trong tham gia hoạt động GGHB LHQ

Lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ hoạt động trong môi trường khó khăn, phức tạp, khắc nghiệt, xa gia đình, xa Tổ quốc. Do đó, việc thực hiện chế độ, chính sách và xử lý vi phạm có tác động lớn đến tinh thần trách nhiệm, ý

thúc thực hiện nhiệm vụ đối với lực lượng vũ trang tham gia hoạt động GGHB LHQ. Luật sẽ định hướng quy định chế độ, chính sách cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ nói chung, đồng thời nhấn mạnh việc quan tâm, ưu tiên đối với nữ giới: "Lực lượng tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc được hướng chế độ, chính sách và chế độ đặc thù theo quy định của Chính phủ, phù hợp với tính chất nhiệm vụ và đặc thù của hoạt động. Có chính sách ưu tiên đối với nữ giới".

Dự thảo Luật sẽ quy định xử lý vi phạm trong tham gia hoạt động GGHB LHQ đảm bảo vẫn đề bình đẳng giới, không phân biệt nam, nữ.

2. Dự báo tác động các quy định của Nghị quyết đối với vấn đề bình đẳng giới

a) Tác động tích cực

- Thể chế hoá việc nâng cao trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân và toàn dân về bình đẳng giới trong tham gia hoạt động GGHB LHQ.
- Góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực xã hội trong đó có nguồn nhân lực nữ tham gia hoạt động GGHB LHQ.
- Thể hiện trách nhiệm của Việt Nam trong thúc đẩy bình đẳng giới, phù hợp với Nghị quyết của HĐBA LHQ, khuyến khích nâng cao tỷ lệ nữ trong tham gia hoạt động GGHB LHQ.
- Góp phần thực hiện có hiệu quả các quy định của Luật bình đẳng giới.

b) Tác động tiêu cực

- Lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ hoạt động tại địa bàn xa Tổ quốc, xa gia đình, ít có điều kiện chăm sóc, cung cấp và xây dựng hạnh phúc gia đình. Mặt khác, do hoạt động trong môi trường phức tạp, nguy hiểm, tiềm ẩn nguy cơ bệnh dịch, chiến tranh, ảnh hưởng trực tiếp đến tính mạng, làm ảnh hưởng đến cân bằng giới tính, cấu trúc, hạnh phúc gia đình; có khả năng làm gia tăng phụ nữ góa bụa do có chồng hy sinh trong khi làm nhiệm vụ và các đối tượng được bảo đảm chính sách thương binh, liệt sỹ, chính sách xã hội.

- Bên cạnh những khó khăn như nam giới, nữ quân nhân khi tham gia lực lượng GGHB LHQ còn trực tiếp đối mặt với nhiều nguy cơ mất an ninh, an toàn cá nhân, nhất là là dễ bị quấy rối, lạm dụng tình dục hơn; điều kiện cơ sở vật chất phục vụ sinh hoạt hằng ngày thiếu thốn, khó khăn, phức tạp và ít được quan tâm hơn nam giới; ít có điều kiện chăm sóc gia đình, nuôi dạy con cái. Công dân nữ có chồng, con, cha, anh phục vụ trong lực lượng vũ trang nhân dân, dẫn đến trách nhiệm gánh vác gia đình nặng nề hơn, vất vả hơn, ít có cơ hội, thời gian để phát triển toàn diện./.

PC

BỘ QUỐC PHÒNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 503/BC-BQP

Hà Nội, ngày 27 tháng 8 năm 2023

BÁO CÁO

Tổng kết thi hành pháp luật về tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ.

Căn cứ Quyết định số 2114/QĐ-TTg ngày 16/12/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Kế hoạch thực hiện Kết luận số 19-KL/TW của Bộ Chính trị và Đề án Định hướng Chương trình xây dựng pháp luật nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV, trong đó: Giao Bộ Quốc phòng nghiên cứu, xây dựng dự án Luật điều chỉnh về tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc; trên cơ sở kết quả tổng kết và tham gia ý kiến của các Ban, Bộ, ngành liên quan, Bộ Quốc phòng báo cáo tổng kết thi hành pháp luật về tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc như sau:

I. BỐI CẢNH

1. Khái quát về hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc

a) Hoạt động gìn giữ hòa bình (GGHB) Liên hợp quốc (LHQ), thể hiện dưới hình thức các Phái bộ được LHQ cử đến các khu vực đã tạm dừng xung đột hoặc đã có thỏa thuận hòa bình để GGHB tại các khu vực này, là cơ chế đặc biệt trong khuôn khổ LHQ dựa vào nguồn lực và lực lượng do các nước thành viên đóng góp, đặt dưới sự chỉ huy của LHQ thể theo những quy định về an ninh tập thể của Hiến chương LHQ. Kể từ khi triển khai hoạt động GGHB lần đầu tiên năm 1948 đến nay, LHQ đã triển khai tất cả 71 Phái bộ GGHB LHQ trên khắp thế giới. Hiện tại, có tất cả 14 Phái bộ GGHB LHQ đang được triển khai với tổng số gần 103.200 nhân viên GGHB; trên 120 trong số 193 nước thành viên LHQ đã và đang cử lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ.

Từ khi được triển khai đến nay, hoạt động GGHB LHQ đã có sự phát triển thành 04 loại hình Phái bộ khác nhau theo từng giai đoạn. Giai đoạn thứ nhất (1948-1990), là các Phái bộ truyền thống, với chức năng chính được thiết lập nhằm giám sát các thỏa thuận ngừng bắn giữa các quốc gia có xung đột; giai đoạn thứ hai (1990-1995), hoạt động GGHB LHQ đã có sự mở rộng không chỉ dừng lại ở việc GGHB mà bao gồm cả các biện pháp cưỡng chế hòa bình (có sử dụng vũ lực); giai đoạn thứ ba (1995-1999), hoạt động GGHB LHQ được tiếp tục phát

triển trong khả năng và nguồn lực của LHQ với tính chất ngày càng phức tạp hơn, quy mô cũng được thu gọn và tập trung vào việc tái thiết, xây dựng hòa bình, các hoạt động cưỡng chế hòa bình (bằng vũ lực) cũng dần ít được áp dụng hơn; giai đoạn thứ tư (từ 1999 đến nay), hoạt động GGHB LHQ tiếp tục có sự phát triển với tính chất tích hợp, đa chiều. Trong giai đoạn này, LHQ tập trung nhiều hơn vào việc triển khai các hoạt động xây dựng hòa bình, ổn định tình hình nội bộ tại các quốc gia còn bất ổn, có xung đột vũ trang. Các hoạt động cưỡng chế hòa bình được LHQ trao trách nhiệm cho các quốc gia trong khu vực hoặc các tập hợp các quốc gia được LHQ ủy thác. Từ khi hình thành đến nay, hoạt động GGHB LHQ đã giúp giải quyết nhiều cuộc xung đột giữa các quốc gia, góp phần kiềm chế một số cuộc xung đột tiềm tàng có thể dẫn đến đổi đầu quân sự trực tiếp giữa các nước lớn; hỗ trợ quá trình phi thực dân hóa và chấm dứt một số cuộc nội chiến kéo dài; hồi hương, tái định cư hàng triệu người tị nạn.

b) Khuôn khổ pháp lý quốc tế về hoạt động GGHB LHQ

- Theo Hiến chương LHQ thông qua năm 1945, mục đích thành lập LHQ là nhằm giúp các thế hệ sau tránh khỏi đau khổ của chiến tranh và một trong những mục đích chính của tổ chức này là nhằm duy trì hòa bình và an ninh trên thế giới. Khuôn khổ pháp lý quốc tế cho các hoạt động GGHB LHQ được thể hiện đầy đủ trong các Chương VI (Giải quyết hòa bình các tranh chấp), Chương VII (Hành động liên quan đến hòa bình, phá vỡ hòa bình và hành vi gây hấn), Chương VIII (Vai trò của khu vực trong duy trì hòa bình và an ninh quốc tế) của Hiến chương.

- Tuyên bố thế giới về Quyền con người: Tuyên bố đặt nền tảng về tiêu chuẩn quyền con người quốc tế, nhấn mạnh quyền con người và các quyền tự do cơ bản là phổ quát và được đảm bảo; do đó hoạt động GGHB LHQ nên được tiến hành với sự tôn trọng và thúc đẩy quyền con người.

- Luật nhân đạo quốc tế (hay còn gọi là Luật xung đột vũ trang): Luật này được xây dựng nhằm bảo vệ những cá nhân không tham gia hoặc không còn tham gia các hoạt động xung đột thù địch. Luật bao gồm các công ước và hiệp ước quốc tế về bảo vệ văn hóa, môi trường và nạn nhân trong các xung đột vũ trang.

- Nghị quyết của Hội đồng bảo an (HĐBA) LHQ: hoạt động GGHB LHQ được triển khai trên cơ sở các nghị quyết của HĐBA LHQ. Nhiệm vụ của các Phái bộ GGHB LHQ là nhằm thực thi các sứ mệnh đề ra trong các nghị quyết trên.

- Ngoài ra, đối với từng phái bộ cụ thể, LHQ cũng ban hành các văn bản pháp lý hướng dẫn các quốc gia thành viên trong việc đóng góp nguồn lực, cử lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ, như sau: (1) Hướng dẫn trang bị các nước cử quân; (2) Thỏa thuận đóng góp nguồn lực giữa quốc gia cử quân và

LHQ tới các Phái bộ GGHB LHQ; (3) Quy định về quản lý chỉ huy đối với các hoạt động tham gia hoạt động GGHB LHQ; (4) Thỏa thuận triển khai lực lượng của LHQ và quốc gia chủ nhà (nơi Phái bộ được triển khai)...

2. Quá trình Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ

a) Đặc điểm tình hình

Là một thành viên có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế, Việt Nam đã có nhiều nỗ lực trong việc tham gia hoạt động GGHB LHQ. Từ năm 1996, Việt Nam đã tham gia đóng góp một phần nghĩa vụ tài chính hàng năm cho hoạt động GGHB LHQ.

Từ tháng 6/2014, Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ. Đến nay, Việt Nam đã cử 596 lượt sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp (trong đó có 04 sĩ quan Công an) đi thực hiện nhiệm vụ GGHB LHQ tại Phái bộ UNMISS (Nam Sudan), Phái bộ MINUSCA (Cộng hòa Trung Phi), Phái bộ UNISFA (khu vực Abyei), Phái bộ EUTM-RCA (Phái bộ huấn luyện của Liên minh châu Âu tại Trung Phi) và Trụ sở LHQ, cả hình thức cá nhân (sĩ quan tham mưu quân sự, huấn luyện, trang bị; sĩ quan liên lạc; quan sát viên quân sự; sĩ quan điều phối quân - dân sự; sĩ quan truyền thông; sĩ quan quân lương...) và hình thức đơn vị (Bệnh viện dã chiến cấp 2 với 63 cán bộ, nhân viên; Đội Công binh với 184 cán bộ, nhân viên). Các lực lượng Việt Nam đã và đang hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, được Lãnh đạo LHQ, Chỉ huy Phái bộ, Chính quyền nước sở tại và cộng đồng quốc tế đánh giá cao (*Chi tiết tại Phụ lục I kèm theo*).

b) Cơ sở chính trị của việc tham gia hoạt động GGHB LHQ

- Ngày 23/11/2012, Bộ Chính trị đã thông qua “*Đề án Tổng thể về việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ*”. Trên cơ sở Đề án Tổng thể, Bộ Quốc phòng đã xây dựng “*Đề án Quân đội nhân dân Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ giai đoạn 2014-2020 và những năm tiếp theo*”, được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt ngày 05/12/2013; Bộ Công an đã xây dựng “*Đề án Công an nhân dân Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ giai đoạn 2014-2020 và những năm tiếp theo*”, được Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt ngày 30/10/2013.

- Ngày 31/5/2013, tại Đồi thoại Shang-ri La (Diễn đàn An ninh châu Á) tổ chức tại Xinh-ga-po, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng đã tuyên bố “*Việt Nam đã quyết định tham gia hoạt động GGHB LHQ, trước hết là trong các lĩnh vực Công binh, Quân y, Quan sát viên Quân sự*”.

- Ngày 28/9/2015, trong khuôn khổ Khoá họp 70 của Đại Hội đồng LHQ về Hội nghị Thượng đỉnh hoạt động GGHB LHQ, Chủ tịch nước Trương Tấn Sang tuyên bố: “*Việt Nam sẽ sớm cử Bệnh viện dã chiến cấp 2 và Đơn vị công binh, đồng thời tiếp tục cử các sĩ quan liên lạc, sĩ quan tham mưu tham gia các*

hoạt động GGHB LHQ". Đây là cam kết và thể hiện rõ trách nhiệm của Việt Nam trong đóng góp vào sự nghiệp duy trì hòa bình và an ninh trong khu vực và trên thế giới.

- Ngày 14/7/2017, Bộ Chính trị đã có ý kiến chỉ đạo (tại Công văn số 4387-CV/VPTW của Văn phòng Ban chấp hành Trung ương Đảng): (1) Đồng ý chủ trương để Bộ Quốc phòng triển khai Bệnh viện dã chiến cấp 2 (BVDC2) và Đội Công binh (ĐCB) tham gia hoạt động GGHB LHQ; (2) Giao Ban cán sự đảng Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo: Nghiên cứu đề xuất xây dựng văn bản pháp lý của Quốc hội về việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ; (3) Bộ sung ngân sách riêng hằng năm để bảo đảm cho các nhiệm vụ thường xuyên của Bộ Quốc phòng trong quá trình làm nhiệm vụ GGHB LHQ.

- Ngày 30/10/2020, Bộ Chính trị đã ban hành Quy định số 241-QĐ/TW quy định về thẩm quyền, quy trình cử, điều chỉnh, rút lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ.

c) Cơ sở pháp lý của việc tham gia hoạt động GGHB LHQ

- Ngày 28/11/2013, Quốc hội khóa 13 thông qua Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam tạo cơ sở pháp lý cho việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ; trong đó quy định: "Nhà nước củng cố và tăng cường nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân mà nòng cốt là lực lượng vũ trang nhân dân; phát huy sức mạnh tổng hợp của đất nước để bảo vệ vững chắc Tổ quốc, góp phần bảo vệ hòa bình ở khu vực và trên thế giới" (Điều 64); "Lực lượng vũ trang nhân dân tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, Nhân dân, với Đảng và Nhà nước, có nhiệm vụ bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, an ninh quốc gia và trật tự, an toàn xã hội; bảo vệ Nhân dân, Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa; cùng toàn dân xây dựng đất nước và thực hiện nghĩa vụ quốc tế." (Điều 65); "Hội đồng Quốc phòng và An ninh trình Quốc hội quyết định tình trạng chiến tranh, trường hợp Quốc hội không thể họp được thì trình Ủy ban thường vụ Quốc hội quyết định; động viên mọi lực lượng và khả năng của đất nước để bảo vệ Tổ quốc; thực hiện những nhiệm vụ, quyền hạn đặc biệt do Quốc hội giao trong trường hợp có chiến tranh; quyết định việc lực lượng vũ trang nhân dân tham gia hoạt động góp phần bảo vệ hòa bình ở khu vực và trên thế giới" (Điều 89). Đây là định hướng quan trọng để cử các lực lượng vũ trang của Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- Ngày 13/11/2020, Quốc hội khoá 14 đã thông qua Nghị quyết số 130/2020/QH14 về tham gia lực lượng GGHB của LHQ nhằm thể chế hóa đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của nhà nước và các điều ước quốc tế có liên quan mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên.

- Chính phủ đã ban hành Nghị định số 61/2021/NĐ-CP ngày 25/6/2021 quy định chi tiết một số điều Nghị quyết số 130/2020/QH14 của Quốc hội về tham gia lực lượng GGHB của LHQ; Nghị định số 162/2016/NĐ-CP ngày 14/12/2016 quy định một số chế độ, chính sách đối với cá nhân và công tác đảm bảo đối với các tổ chức của Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ (*Chế độ, chính sách lương, phụ cấp cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ tại Phụ lục II kèm theo*).

- Để triển khai lực lượng cấp đơn vị tham gia hoạt động GGHB LHQ, Việt Nam đã ký Bản ghi nhớ số DFS/UNMISS/VIE ngày 26/9/2018 giữa Chính phủ Việt Nam và LHQ về đóng góp nguồn lực BVDC2 tới Phái bộ UNMISS tại Nam Xu-dăng; Bản ghi nhớ số DFS-MOU-UNISFA-VNM-200708-1 ngày 01/6/2022 ký giữa Chính phủ Việt Nam và LHQ về đóng góp nguồn lực DCB tới Phái bộ UNISFA tại Khu vực Abyei.

II. KẾT QUẢ THI HÀNH PHÁP LUẬT VỀ THAM GIA HOẠT ĐỘNG GGHB LHQ

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo

a) Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, xây dựng các chủ trương, chính sách, văn bản quy phạm pháp luật.

- Khoản 2 Điều 17 Nghị quyết số 130/2020/QH14 quy định trách nhiệm của Bộ Quốc phòng giúp Chính phủ thực hiện quản lý nhà nước đối với việc tham gia lực lượng GGHB của LHQ; chủ trì, phối hợp với Bộ, cơ quan ngang Bộ xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, đề án, kế hoạch thực hiện việc tham gia lực lượng GGHB của LHQ trình cấp có quyết định hoặc quyết định theo thẩm quyền.

- Bộ Quốc phòng đã chủ trì, phối hợp với Bộ Công an, Bộ Ngoại giao, Bộ Tư pháp và các Bộ, ngành liên quan nghiên cứu, tham mưu và đề nghị Chính phủ ban hành Nghị định số 61/2021/NĐ-CP ngày 25/6/2021 quy định chi tiết một số điều Nghị quyết số 130/2020/QH14 của Quốc hội về tham gia lực lượng GGHB của LHQ; tạo điều kiện thuận lợi cho Bộ Quốc phòng, Bộ Công an và các cơ quan, tổ chức, cá nhân liên quan đến việc tham gia lực lượng GGHB của LHQ nắm chắc nhiệm vụ, quyền hạn, triển khai các nhiệm vụ huấn luyện, chuẩn bị lực lượng, thực hiện các quy trình, thủ tục về cử, điều chỉnh, rút lực lượng tham gia lực lượng GGHB của LHQ, đảm bảo đúng chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước và quy định của pháp luật.

- Bên cạnh đó, ngay từ khi Việt Nam có chủ trương cử lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ, thực hiện Đề án Tổng thể về việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ đã được Bộ Chính trị thông qua, Bộ Quốc phòng đã chủ trì, phối hợp với các Ban, Bộ, ngành liên quan nghiên cứu, tham mưu, báo cáo

Chính phủ ban hành Nghị định số 162/2016/NĐ-CP ngày 14/12/2016 quy định một số chế độ, chính sách đối với cá nhân và công tác bảo đảm đối với các tổ chức của Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ, đã kịp thời động viên đối với lực lượng này, góp phần đảm bảo cho các lực lượng của Việt Nam hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và LHQ giao.

- Bộ trưởng Bộ Quốc phòng ban hành các văn bản liên quan như: Thông tư số 171/2018/TT-BQP ngày 19/01/2018 quy định về công tác quản lý, chỉ huy, chỉ đạo, điều hành đối với lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc phạm vi quản lý của Bộ Quốc phòng; Thông tư số 23/2019/TT-BQP ngày 12/3/2019 quy định tiêu chuẩn sức khoẻ quân nhân tham gia hoạt động GGHB LHQ; Thông tư số 104/2021/TT-BQP ngày 25/7/2021 quy định cơ cấu, tổ chức đơn vị và tiêu chuẩn lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc phạm vi quản lý của Bộ Quốc phòng.

- Bộ trưởng Bộ Công an đã ban hành Thông tư số 53/2021/TT-BCA ngày 15/5/2021 quy định biện chế, tổ chức đơn vị và tiêu chuẩn lực lượng Công an tham gia hoạt động GGHB LHQ; Hướng dẫn số 2838/BCA-X01 ngày 09/8/2022 về chế độ, chính sách đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ.

(Chi tiết các văn bản về tham gia hoạt động GGHB LHQ tại Phụ lục III kèm theo)

b) Công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật về tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- Việc tuyên truyền về Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ đã thường xuyên được quan tâm, đầy mạnh trên các phương tiện thông tin đại chúng để động viên quần chúng nhân dân và cán bộ, chiến sĩ cả nước biết đến. Các báo, đài phát thanh, đài truyền hình đã đưa nhiều tin, bài về việc tham gia hoạt động GGHB LHQ của Việt Nam: Chủ trương của Đảng, Nhà nước; công tác huấn luyện, đào tạo; công tác hợp tác quốc tế; công tác triển khai lực lượng. *Về ý nghĩa trong nước*, công tác tuyên truyền có ý nghĩa quan trọng để các tầng lớp nhân dân có nhận thức đầy đủ, rõ ràng về Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ và hội nhập quốc tế; những đóng góp của Việt Nam đối với LHQ và duy trì hòa bình an ninh khu vực và trên thế giới từ đó góp phần tạo đồng thuận trong nước, ủng hộ chủ trương tham gia. *Đối với cộng đồng quốc tế*, công tác tuyên truyền góp phần đề cao mục tiêu, ý nghĩa của việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ; đề cao các lợi thế, kinh nghiệm, cũng như hình ảnh thân thiện, tinh thần trách nhiệm, tính chuyên nghiệp của các lực lượng tham gia của Việt Nam; đồng thời khẳng định chủ trương và cam kết của Việt Nam trong tiến trình hội nhập quốc tế với tư cách là một thành viên tích cực và có trách nhiệm đối với các vấn đề khu vực và toàn cầu.

- Bộ Quốc phòng, Bộ Công an đã thường xuyên chỉ đạo, giao các cơ quan, đơn vị trực thuộc thường xuyên phối hợp chặt chẽ với các cơ quan thông tấn, báo chí, phát thanh truyền hình tuyên truyền, phổ biến về hoạt động GGHB LHQ nói chung và về chế độ, chính sách cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ nói riêng bằng nhiều hình thức phong phú, sinh động, nội dung phù hợp; tập trung vào các đợt triển khai lực lượng, luân chuyển quân hàng năm và các đoàn kiểm tra đánh giá của Tổ Công tác liên ngành về Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ, của Bộ Quốc phòng, Bộ Công an đối với cá nhân, đơn vị đang thực hiện nhiệm vụ tại các phái bộ.

- Cục GGHB Việt Nam - Văn phòng Thường trực Tổ Công tác liên ngành về Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ thường xuyên phối hợp chặt chẽ với Trung tâm Phát thanh - Truyền hình Quân đội sản xuất, trình chiếu phim tài liệu, tin bài, phóng sự về việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ trên sóng phát thanh, Truyền hình Quốc phòng Việt Nam và tại các sự kiện, buổi lễ, hội nghị, hội thảo có liên quan; tổ chức nghiên cứu 01 đề tài khoa học cấp Bộ Quốc phòng về “Nâng cao hiệu quả triển khai, hoạt động của lực lượng GGHB Việt Nam tại các phái bộ GGHB LHQ ở địa bàn châu Phi”; tăng cường viết bài tuyên truyền về kết quả tham gia hoạt động GGHB LHQ đăng trên các trang báo, tạp chí, qua đó, tạo nhận thức về sự quan tâm của Đảng, Nhà nước đối với lực lượng GGHB LHQ của Việt Nam; tạo động lực, điều kiện thuận lợi cho việc thu hút, tuyển chọn lực lượng sẵn sàng tham gia hoạt động GGHB LHQ.

2. Công tác chuẩn bị, xây dựng lực lượng

- Điều 8 Nghị quyết số 130/2020/QH14 quy định về công tác xây dựng lực lượng, gồm: Lập kế hoạch trung hạn, dài hạn về xây dựng lực lượng Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ; xây dựng biên chế, tổ chức đơn vị và tiêu chuẩn lực lượng Quân đội, Công an tham gia hoạt động GGHB LHQ; tổ chức tuyển chọn, đào tạo, huấn luyện chuyên môn, nghiệp vụ, chính trị, pháp luật, ngoại ngữ phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ, lĩnh vực, địa bàn, giới tính cho cá nhân, đơn vị thuộc Quân đội, Công an tham gia hoạt động GGHB LHQ; điểm c khoản 2 Điều 17 Nghị quyết số 130/2020/QH14 quy định Bộ Quốc phòng xây dựng, quản lý, chỉ huy, điều hành lực lượng Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc thẩm quyền; điểm a khoản 3 Điều 17 Nghị quyết số 130/2020/QH14 quy định Bộ Công an xây dựng, quản lý, chỉ huy, điều hành lực lượng Công an tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- Ngày 27/5/2014, Bộ Quốc phòng đã thành lập Trung tâm GGHB Việt Nam. Với sự phát triển nhanh chóng của nhiệm vụ tham gia hoạt động GGHB LHQ, ngày 22/11/2017, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng ban hành Quyết định số 5291/QĐ-BQP về việc tổ chức lại Trung tâm GGHB Việt Nam thành Cục GGHB

Việt Nam, thực hiện nhiệm vụ nghiên cứu, tham mưu, đào tạo, huấn luyện, chuẩn bị và triển khai lực lượng, chỉ huy và điều hành toàn bộ quá trình và lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ của Quân đội nhân dân Việt Nam.

- Ngày 12/8/2022, Bộ Công an đã ra mắt Văn phòng Thường trực Bộ Công an về GGHB LHQ nhằm nghiên cứu, tham mưu về lộ trình, quy mô, hình thức Công an nhân dân tham gia hoạt động GGHB LHQ; điều hành công tác chuẩn bị triển khai lực lượng Công an nhân dân tham gia theo hình thức đơn vị; phối hợp với các cơ quan chức năng liên quan làm nhiệm vụ đào tạo, huấn luyện, chuẩn bị và điều hành lực lượng Công an nhân dân tham gia hoạt động GGHB LHQ (đã cử 04 sĩ quan cảnh sát tham gia hoạt động GGHB LHQ).

- Bộ trưởng Bộ Quốc phòng đã ban hành Thông tư số 104/2021/TT-BQP ngày 25/7/2021 quy định cơ cấu, tổ chức đơn vị và tiêu chuẩn lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc phạm vi quản lý của Bộ Quốc phòng; Bộ trưởng Bộ Công an đã ban hành Thông tư số 53/2021/TT-BCA ngày 15/5/2021 quy định biên chế, tổ chức đơn vị và tiêu chuẩn lực lượng Công an tham gia hoạt động GGHB LHQ làm cơ sở để các cơ quan, đơn vị trực thuộc Bộ Quốc phòng, Bộ Công an tổ chức tuyển chọn, xây dựng, chuẩn bị lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- Về đào tạo, huấn luyện, chuẩn bị lực lượng:

+ Bộ Quốc phòng đã tổ chức các khóa huấn luyện tiền triển khai cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ; xây dựng định hướng huấn luyện, đào tạo cho lực lượng Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ những năm tiếp theo; chủ trì, phối hợp với Bộ Công an để huấn luyện tiền triển khai cho các sĩ quan Công an chuẩn bị đi làm nhiệm vụ GGHB LHQ.

+ Trong những năm qua, Việt Nam đã nhận được nhiều sự giúp đỡ của các đối tác nước ngoài về vật chất, đào tạo ngoại ngữ, cũng như kinh nghiệm huấn luyện, triển khai. Bộ Quốc phòng đã tổ chức thành công các khóa tập huấn quốc tế, Hội nghị trao đổi chuyên môn, các khóa đào tạo về nghiệp vụ GGHB LHQ tại Việt Nam; biên soạn, ban hành và đưa vào sử dụng các bộ tài liệu chuyên môn cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ.

+ Ngoài ra, Bộ Quốc phòng và Bộ Công an cũng cử cán bộ tham gia các khóa đào tạo ngắn hạn, các Hội thảo, Hội nghị quốc tế về nghiệp vụ GGHB LHQ. Bộ Quốc phòng đã tổ chức nhiều khóa học về GGHB LHQ cho các cán bộ, chiến sĩ Quân đội như các khóa tập huấn Sĩ quan tham mưu LHQ (UNSOC), Sĩ quan hậu cần LHQ (UNLOG), khóa chuyên gia quân sự Phái bộ, các khóa huấn luyện ngoại ngữ cho các cá nhân và đơn vị chuẩn bị tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- Đối với công tác chỉ huy, quản lý đối với lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng ban hành Thông tư số 171/2018/TT-

BQP ngày 19/12/2018 quy định về quản lý, chỉ huy, chỉ đạo, điều hành đối với lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc phạm vi quản lý của Bộ Quốc phòng. Thông tư quy định nhiệm vụ và trách nhiệm cụ thể của các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ Quốc phòng trong quản lý, chỉ huy, chỉ đạo, điều hành đối với các cá nhân và tổ chức thuộc Bộ Quốc phòng tham gia hoạt động GGHB LHQ trong các giai đoạn: chuẩn bị triển khai, triển khai thực hiện nhiệm vụ tại địa bàn và sau khi hoàn thành nhiệm vụ trở về nước.

3. Công tác triển khai lực lượng

- Điều 11 Nghị quyết số 130/2020/QH14 quy định Hội đồng Quốc phòng và An ninh có thẩm quyền quyết định việc cử, điều chỉnh, rút lực lượng Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ; Điều 12, Điều 13 Nghị quyết số 130/2020/QH14 quy định quy trình cử mới, điều chỉnh, rút và luân phiên thay thế hằng năm lực lượng Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ, trong đó: Bộ Quốc phòng chủ trì, phối hợp với Bộ Công an báo cáo Chính phủ trình Hội đồng Quốc phòng và An ninh quyết định chủ trương; trình Chủ tịch nước, Chủ tịch Hội đồng Quốc phòng và An ninh ban hành quyết định và quyết định lực lượng cụ thể theo thẩm quyền; điểm b khoản 2 Điều 17 Nghị quyết số 130/2020/QH14 quy định Bộ Quốc phòng quản lý, chỉ huy, chỉ đạo Cục GGH3 Việt Nam thực hiện việc điều phối quốc gia về tham gia lực lượng GGHB của LHQ và nhiệm vụ, quyền hạn khác được giao.

- Ngày 25/6/2021, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 61/2021/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều Nghị quyết số 130/2020/QH14 của Quốc hội về tham gia lực lượng GGHB của LHQ. Bộ Quốc phòng đã thực hiện tốt chức năng là cơ quan chủ trì, phối hợp với Bộ Công an chuẩn bị hồ sơ, báo cáo Chính phủ về kế hoạch cử lực lượng luân phiên thay thế hằng năm, cử mới, điều chỉnh lực, rút lực lượng (nếu có) theo đúng quy định.

- Hằng năm, Bộ Quốc phòng chỉ định các đồng chí Chỉ huy trưởng lực lượng Việt Nam tại các phái bộ để thực hiện các chức trách, nhiệm vụ và quyền hạn được giao, đặc biệt là việc chỉ đạo, quản lý, chỉ huy và điều hành lực lượng Việt Nam tại các phái bộ, kịp thời thông tin, báo cáo, cập nhật tình hình, kết quả thực hiện nhiệm vụ và các vấn đề phát sinh của lực lượng tại địa bàn.

- Từ khi Nghị quyết số 130/2020/QH14, Nghị định số 61/2021/NĐ-CP được ban hành và có hiệu lực đến nay, Bộ Quốc phòng đã chủ trì, phối hợp với Bộ Công an báo cáo Chính phủ trình Hội đồng Quốc phòng và An ninh, Chủ tịch nước cử mới được 01 ĐCB (ĐCB số 1), 07 vị trí cá nhân cử mới (03 sĩ quan Quân đội và 04 sĩ quan Công an), luân phiên được 02 thê đội BVDC2 (BVDC2.4 và BVDC2.5), 01 ĐCB (ĐCB số 2) và các vị trí cá nhân tại các phái bộ theo đúng quy định về thẩm quyền, quy trình triển khai lực lượng.

- Bộ Quốc phòng đã lãnh đạo, chỉ đạo Cục GGHB Việt Nam thực hiện chức năng điều phối quốc gia về tham gia lực lượng GGHB của LHQ như: Thường xuyên nghiên cứu, cập nhật diễn biến, xu thế hoạt động GGHB của LHQ, nắm chắc tình hình lực lượng Việt Nam đang thực hiện nhiệm vụ tại các phái bộ, kịp thời báo cáo Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng để báo cáo, tham mưu cho Đảng, Nhà nước và Chính phủ về chủ trương, phương hướng triển khai lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ phù hợp với điều kiện của Việt Nam, năng lực của Quân đội nhân dân và Công an nhân dân; chủ trì, phối hợp chặt chẽ với Văn phòng Thường trực Bộ Công an về GGHB LHQ thực hiện quy trình cử lực lượng của Bộ Công an đi thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ; Chủ trì, nghiên cứu, xây dựng Đề án thành lập Trung tâm Điều phối quốc gia về tham gia hoạt động GGHB LHQ, báo cáo Chính phủ xem xét, quyết định; báo cáo, tham mưu cho phép áp dụng quy trình triển khai lực lượng tham gia lực lượng GGHB của LHQ để cử 02 quân nhân đầu tiên đi thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ Huấn luyện của Liên minh châu Âu tại Cộng hòa Trung Phi (Phái bộ EUTM - RCA) trong khuôn khổ Hiệp định về các hoạt động quản lý khủng hoảng của EU (FPA) ký giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu ngày 17/10/2019.

4. Công tác bảo đảm cho việc tham gia hoạt động GGHB LHQ

- Về bảo đảm nguồn lực

+ Ngân sách Nhà nước đảm bảo cho lực lượng GGHB LHQ được thực hiện theo nguyên tắc: Nhiệm vụ tham gia lực lượng GGHB LHQ là nhiệm vụ của nhà nước; ngân sách nhà nước đảm bảo cho các nhiệm vụ này và các khoản bồi hoàn của LHQ là thu khác của ngân sách nhà nước; ngân sách nhà nước bố trí dự toán hằng năm để thực hiện những nhiệm vụ theo danh mục, tiêu chuẩn tại Biên bản ghi nhớ; khoản bồi hoàn kinh phí của LHQ sau khi nhận được sẽ nộp vào ngân sách nhà nước theo quy định.

+ Bộ Quốc phòng đã chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính báo cáo Thủ tướng Chính phủ bổ sung dự toán ngân sách Nhà nước đảm bảo cho lực lượng GGHB LHQ phục vụ công tác huấn luyện, mua sắm trang thiết bị và triển khai lực lượng đi làm nhiệm vụ GGHB LHQ. Năm 2019, Thủ tướng Chính phủ đã quyết định bổ sung dự toán ngân sách nhà nước 821,492 tỷ đồng cho Bộ Quốc phòng để bảo đảm cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ. Thủ tướng Chính phủ giao Bộ Tài chính tổng hợp số kinh phí thực hiện nhiệm vụ GGHB LHQ vào dự toán ngân sách hằng năm để Bộ Tài chính trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định (năm 2022 là 465 tỷ đồng, năm 2023 là 465 tỷ đồng).

+ Trước khi triển khai đơn vị tham gia hoạt động GGHB LHQ, nước cử quân phải có đủ trang bị chính, trang thiết bị, vật tư tự duy trì theo quy định của LHQ. Từ năm 2014 đến nay, Việt Nam đã thành lập 05 BVDC2 và 02 DCB (đã

triển khai đến Phái bộ GGHB của LHQ 05 BVDC2 và 01 DCB). Căn cứ Nghị định số 162/2016/NĐ-CP, Bộ Quốc phòng đã triển khai cho các đơn vị mua sắm trang thiết bị, vật tư phục vụ công tác kiểm tra của LHQ, bảo đảm đủ điều kiện cho BVDC2 và DCB lên đường đến Phái bộ GGHB của LHQ. Tổng kinh phí đã bảo đảm là 1.116,920 tỷ đồng (tính đến thời điểm 15/6/2023, chưa bao gồm kinh phí huấn luyện trong nước, chi phí đóng gói vận chuyển nhân sự, trang bị, vật tư), trong đó:

- * Kinh phí bảo đảm cho BVDC2 (từ số 1 đến số 5): 459,200 tỷ đồng (gồm: Trang bị chính là 74,725 tỷ đồng; trang bị, vật tư tự duy trì là 220,093 tỷ đồng; phụ cấp, trợ cấp, sinh hoạt phí là 164,832 tỷ đồng).

- * Kinh phí bảo đảm cho DCB (số 1, số 2): 657,720 tỷ đồng (gồm: Trang bị chính là 482,410 tỷ đồng; trang bị, vật tư tự duy trì là 131,606 tỷ đồng; phụ cấp, trợ cấp, sinh hoạt phí là 43,704 tỷ đồng).

- + Từ khi Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ đến tháng 6/2023, tổng số tiền bồi hoàn của LHQ cho BVDC2 và DCB tham gia hoạt động GGHB LHQ đã chuyển khoản về tài khoản do Bộ Tài chính Việt Nam quản lý là 16,162 triệu USD (tương đương khoảng 381,434 tỷ đồng). Số tiền này là khoản thu ngân sách nhà nước khi Bộ Tài chính nhận được.

- Về bảo đảm chế độ, chính sách

- + Nhiều văn bản quy định về chế độ, chính sách cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ được ban hành, như: Nghị định số 162/2016/NĐ-CP ngày 14/12/2016 của Chính phủ quy định về một số chế độ, chính sách đối với cá nhân và công tác đảm bảo đối với các tổ chức của Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ; Thông tư số 156/2017/TT-BQP ngày 28/6/2017 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định chi tiết và hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 162/2016/NĐ-CP; Hướng dẫn số 2838/BCA-X01 ngày 09/8/2022 của Bộ Công an về chế độ, chính sách đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- + Bộ Quốc phòng, Bộ Công an đã thường xuyên chỉ đạo, giao các cơ quan, đơn vị trực thuộc thường xuyên phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng liên quan tổ chức tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức, hiểu biết về Nghị định số 162/2016/NĐ-CP cho các lực lượng chuẩn bị và trực tiếp tham gia hoạt động GGHB LHQ; xây dựng nội dung, chương trình, tổ chức tập huấn phổ biến chế độ, chính sách trong quá trình huấn luyện cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- + Quá trình triển khai lực lượng, Bộ Quốc phòng, Bộ Công an đã kịp thời giải quyết chế độ, chính sách và công tác đảm bảo đối với các lực lượng trực tiếp tham gia hoạt động GGHB LHQ; đã kịp thời, động viên đối với lực lượng

này, góp phần đảm bảo cho các lực lượng của Việt Nam hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và LHQ giao. Theo đó, hiện nay các cá nhân khi tham gia làm nhiệm vụ GGHB LHQ tại các Phái bộ được đảm bảo các vật tư, trang thiết bị phục vụ cho công tác chuyên môn như máy tính xách tay, điện thoại di động; được bảo đảm chế độ tiền vé, tiền vận chuyển hàng hóa cá nhân đi về, có chế độ nghỉ phép; được hưởng các chế độ theo quy định của LHQ khi ốm đau, bị thương, bị tai nạn; trường hợp bị thương, bị bệnh, bị tai nạn hoặc hy sinh, từ trần thì được xem xét, giải quyết chế độ, chính sách thương binh, liệt sỹ theo quy định của pháp luật về người có công với cách mạng và các chế độ, chính sách khác theo quy định của pháp luật hiện hành... Ngoài ra, đối với các đơn vị trong thời gian trực tiếp làm nhiệm vụ GGHB của LHQ được hỗ trợ kinh phí chi cho các sinh hoạt tập thể, được trang bị phương tiện, đồ dùng thiết yếu phục vụ cho các hoạt động thể dục, thể thao, văn hóa, văn nghệ, thông tin liên lạc trong đơn vị... Sau khi hoàn thành nhiệm vụ tham gia hoạt động GGHB của LHQ về nước, lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ được hưởng chính sách trợ cấp, được xem xét khen thưởng, thăng quân hàm, nâng lương trước niêm hạn; được nhận và công nhận kỷ niệm chương và các hình thức khen thưởng khác của LHQ...

+ Công tác phối hợp giữa Bộ Quốc phòng, Bộ Công an với Bộ Ngoại giao, Bộ Tài chính, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội và các ban, bộ, ngành Trung ương trong triển khai thực hiện Nghị định số 162/2016/NĐ-CP được triển khai thực hiện tương đối chặt chẽ, đồng bộ, thống nhất; đặc biệt như hướng dẫn về việc áp dụng Nghị định số 162/2016/NĐ-CP để đảm bảo chế độ, chính sách cho một số đối tượng như lực lượng đi làm nhiệm vụ tại Trụ sở LHQ, New York, Hoa Kỳ, lực lượng đi làm nhiệm vụ tại Phái bộ Huấn luyện của Liên minh châu Âu tại Cộng hoà Trung Phi (Phái bộ EUTM - RCA); kịp thời hướng dẫn, đảm bảo chế độ, chính sách cho trường hợp bị tai nạn, hi sinh khi tham gia hoạt động GGHB LHQ.

5. Về hợp tác quốc tế

- Việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ đã được cộng đồng quốc tế đánh giá cao. Nhiều nước đã ủng hộ Việt Nam trong đào tạo ngoại ngữ, xây dựng cơ sở vật chất, ủng hộ trang thiết bị phục vụ cho huấn luyện, đào tạo và triển khai tại Phái bộ, ủng hộ phương tiện vận chuyển hàng hóa và con người đến Phái bộ GGHB LHQ.

- Hoa Kỳ đã viện trợ xây dựng tòa nhà giảng đường, tòa nhà dành cho giảng viên và học viên quốc tế tại Trụ sở Cục GGHB Việt Nam; 01 bộ trang bị phục vụ triển khai BVDC2 trị giá 2,47 triệu USD (tương đương khoảng 58,3 tỷ đồng); và đang giải ngân 01 gói trang bị, phương tiện phục vụ huấn luyện và triển khai trị giá 4,33 triệu USD (tương đương khoảng 102,2 tỷ đồng).

- Ôt-xtrây-lia đã viện trợ 02 xe cứu thương và 01 máy phát điện 340 KVA, trị giá hơn 5 tỷ đồng cho Cục GGHB Việt Nam để triển khai cùng BVDC2.1; từ năm 2018 đến nay đã hỗ trợ vận chuyển người và trang bị các thê đội BVDC2 của Việt Nam sang Phái bộ Nam Xu-đăng bằng máy bay vận tải chiến lược C-17 của Không quân Hoàng gia Ôt-xtrây-lia.

- Đại sứ quán Pháp tại Việt Nam thông qua Tổ chức Quốc tế Pháp ngữ tại Việt Nam cam kết hỗ trợ mờ 01 thư viện và 01 phòng Lab tại Trụ sở Cục GGHB Việt Nam; Đại sứ quán Đức cũng thông báo đang nghiên cứu viện trợ một số trang thiết bị trị giá 500.000 Euro (tương đương khoảng 12,8 tỷ đồng, quy đổi theo tỷ giá 1 EURO = 25.600 VND) phục vụ nhiệm vụ huấn luyện, đào tạo và triển khai lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ của Việt Nam.

- Đến nay, Việt Nam đã ký 09 Bản ghi nhớ với các quốc gia đối tác về hợp tác trong lĩnh vực GGHB LHQ, gồm: Trung Quốc (4/2015), Hoa Kỳ (5/2015), Nhật Bản (9/2015), Ôt-xtrây-lia (3/2015), Hàn Quốc (9/2015), Ấn Độ (9/2016), Pháp (10/2016), Liên bang Nga (11/2017) và Niu Di-lân (11/2017).

- Để triển khai lực lượng cấp đơn vị tham gia hoạt động GGHB LHQ, Việt Nam đã ký Bản ghi nhớ số DFS/UNMISS/VIE ngày 26/9/2018 ký giữa Chính phủ Việt Nam và LHQ về đóng góp nguồn lực BVDC2 tới Phái bộ Nam Xu-đăng; Bản ghi nhớ số DFS-MOU-UNISFA-VNM-200708-1 ngày 01/6/2022 ký giữa Chính phủ Việt Nam và LHQ về đóng góp nguồn lực tới Phái bộ Abyei, đây là các thỏa thuận ràng buộc nghĩa vụ và quyền lợi của các bên trong cù lực lượng tham gia hoạt động tại Phái bộ GGHB LHQ.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG TÌNH HÌNH THI HÀNH PHÁP LUẬT VỀ THAM GIA HOẠT ĐỘNG GGHB LHQ

A. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

- Trong thời gian qua, việc tham gia hoạt động GGHB LHQ về cơ bản đã được triển khai đồng bộ, có hiệu quả, đạt được nhiều thành quả quan trọng, được Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Chính phủ ghi nhận, đánh giá cao, tạo hiệu ứng tích cực về trách nhiệm của Việt Nam đối với cộng đồng quốc tế và LHQ, góp phần quan trọng trong sự thành công của công tác đối ngoại của Đảng và Nhà nước nói chung và đối ngoại quốc phòng nói riêng, đóng góp vào sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa.

- Hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về tham gia hoạt động GGHB LHQ đã được xây dựng kịp thời để hiện thực hóa các chủ trương, đường lối của Đảng về việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ. Nghị quyết số 130/2020/QH14 của Quốc hội phù hợp, thống nhất và đồng bộ với Hiến pháp năm 2013, Luật Quốc phòng năm 2018 và Luật Công an nhân dân năm 2018 và các văn bản pháp luật có liên quan, tạo hành lang pháp lý để nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước,

tổ chức bộ máy quản lý chặt chẽ, điều hành hiệu quả hoạt động của các lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ cả trong và ngoài nước.

- Công tác phối hợp giữa Bộ Quốc phòng với các Bộ, cơ quan ngang Bộ trong triển khai thi hành Nghị quyết số 130/2020/QH14, Nghị định số 61/2021/NĐ-CP, Nghị định số 162/2016/NĐ-CP luôn được lãnh đạo Bộ, cơ quan ngang bộ quan tâm, chỉ đạo, triển khai thực hiện tương đối chặt chẽ, đồng bộ, thống nhất, được thể hiện trong công tác phối hợp nghiên cứu, tham mưu, báo cáo Chính phủ ban hành và trực tiếp ban hành các văn bản thuộc thẩm quyền hướng dẫn thi hành Nghị quyết số 130/2020/QH14, Nghị định số 61/2021/NĐ-CP, Nghị định số 162/2016/NĐ-CP góp phần hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về tham gia lực lượng GGHB của LHQ; tổ chức và tham gia các đoàn công tác liên ngành kiểm tra lực lượng Việt Nam đang thực hiện nhiệm vụ tại các phái bộ; phối hợp triển khai các quy trình, thủ tục cử mới, luân phiên lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- Lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ của Việt Nam được chú trọng tạo nguồn, xây dựng lực lượng, nâng cao năng lực; được đảm bảo đầy đủ vật chất, trang thiết bị trong quá trình thực hiện nhiệm vụ tại địa bàn; được tổ chức huấn luyện, chuẩn bị chu đáo theo các nội dung, quy định của LHQ và của Việt Nam đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ công tác. Cơ sở hạ tầng, vật chất phục vụ cho nhiệm vụ tham gia hoạt động GGHB LHQ được các bộ, ngành quan tâm đầu tư, mua sắm, trang bị.

- Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về tham gia hoạt động GGHB LHQ đã được quan tâm, đầu tư, đẩy mạnh trên các phương tiện thông tin đại chúng để động viên quần chúng nhân dân và cán bộ, chiến sĩ cả nước biết đến, tạo nên những thay đổi lớn về nhận thức, tư duy và ý nghĩa, tầm quan trọng của việc tham gia hoạt động GGHB LHQ.

B. KHÓ KHĂN, VƯỢNG MẠC

1. Về cơ chế triển khai lực lượng

- Việc triển khai lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ tại các phái bộ thực địa đã được thực hiện đúng quy trình, thủ tục được quy định trong Nghị quyết số 130/2020/QH14 và Nghị định số 61/2021/NĐ-CP. Tuy nhiên, quy trình, thủ tục triển khai cá nhân, đơn vị phải thực hiện qua nhiều bước, trình nhiều cấp có thẩm quyền cho ý kiến và xem xét, quyết định (Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, Chính phủ, Hội đồng Quốc phòng và An ninh, Chủ tịch nước – Chủ tịch Hội đồng Quốc phòng và An ninh; Ban Bí thư, Bộ Chính trị). Trong khi đó, việc đề xuất, xem xét giảm thiểu quy trình, thủ tục triển khai lực lượng gấp nhiều khó khăn do bị điều chỉnh bởi Hiến pháp, Luật Tổ chức Chính phủ, Quy chế làm việc của Hội đồng Quốc phòng và An ninh và các quy định có liên quan của Đảng.

- Nghị quyết số 130/2020/QH14 và Nghị định số 61/2021/NĐ-CP về cơ bản mới chi quy định, điều chỉnh việc tham gia hoạt động GGHB LHQ của lực lượng Quân đội và Công an, chưa đề cập, nghiên cứu, xem xét và quy định việc cử nhân viên dân sự tham gia hoạt động GGHB LHQ cả về hình thức, quy mô, quy trình thủ tục, công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, công tác bảo đảm, chế độ chính sách đối với nhân viên dân sự tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- Việc vận dụng Nghị quyết số 130/2020/QH14, Nghị định số 61/2021/NĐ-CP và Nghị định số 162/2016/NĐ-CP để thực hiện quy trình, thủ tục triển khai và bảo đảm chế độ, chính sách cho các lực lượng làm nhiệm vụ tại Phái bộ Huấn luyện của Liên minh châu Âu tại Cộng hoà Trung Phi (Phái bộ EUTM - RCA) trong khuôn khổ Hiệp định về các hoạt động quản lý khủng hoảng của EU (FPA) ký giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu ngày 17/10/2019 là chưa phù hợp vì không thuộc phạm vi của Nghị quyết số 130/2020/QH14, do đó, trong quá trình thực hiện còn nhiều lúng túng, bất cập và chưa nhận được sự đồng thuận, nhất trí của một số Bộ, ngành liên quan.

2. Về công tác xây dựng lực lượng

- Công tác xây dựng lực lượng, chuẩn bị cho đơn vị tham gia hoạt động GGHB LHQ có thời điểm còn chưa kịp thời, chưa đáp ứng được thời gian về luân chuyển quân theo kế hoạch của LHQ. Việt Nam bắt đầu triển khai (BVDC2) tham gia hoạt động GGHB LHQ từ năm 2018, với nhiệm kỳ cho mỗi thê đội là 01 năm. Nếu thay quân đúng lộ trình thì đến năm 2023, Việt Nam đã triển khai đến thê đội thứ 6 (BVDC2.6). Tuy nhiên, đến tháng 6/2023, Việt Nam mới chính thức triển khai được thê đội thứ 5 (BVDC2.5) đi thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ UNMISS (Nam Sudan). Ngoài một số nguyên nhân bắt khả kháng như tình hình an ninh chuyển biến xấu, dịch bệnh (Covid-19) bùng phát nên LHQ phải điều chỉnh kế hoạch, lùi thời gian luân chuyển quân tại các phái bộ; phần lớn việc lùi thời gian thay quân là do công tác chuẩn bị cho đơn vị của Việt Nam chưa kịp thời, đặc biệt là công tác mua sắm hàng hóa, trang thiết bị (việc xây dựng danh mục, đóng gói hàng hóa, trang thiết bị của các đơn vị thường kéo dài, nhất là phải thực hiện quy trình mua sắm theo quy định của Luật Đầu thầu) không đáp ứng được lịch trình thay quân của LHQ và phái bộ (BVDC2.4 khi xuất quân vào tháng 4/2022, nhưng hàng hóa, trang thiết bị, vật tư tiêu hao không kịp mua sắm để triển khai theo cùng nhân sự, phải gửi đường biển sang sau khi BVDC2.4 đã thực hiện được hơn nửa nhiệm kỳ tại Phái bộ).

- Công tác huấn luyện, đào tạo, xây dựng và nâng cao năng lực cho lực lượng chuẩn bị tham gia hoạt động GGHB LHQ được chú trọng nhằm đáp ứng yêu cầu của LHQ, nhưng còn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt là trong đào tạo ngoại ngữ. Việt Nam hiện đang triển khai lực lượng Quân y và Công binh tham

gia hoạt động GGHB LHQ. Về mặt chuyên môn quân y và công binh, các lực lượng của Việt Nam đều đáp ứng tốt yêu cầu của LHQ, thể hiện qua sự đánh giá, nhận xét tích cực của các đoàn kiểm tra tiền triển khai của LHQ, qua sự ghi nhận của lãnh đạo, chỉ huy phái bộ, bạn bè, đồng nghiệp quốc tế tại nơi có lực lượng Việt Nam đóng quân. Tuy nhiên, một trong những thách thức lớn nhất trong công tác xây dựng, chuẩn bị lực lượng là tuyển chọn, huấn luyện, đào tạo ngoại ngữ. Đối với DCB số 1 - Đơn vị Công binh đầu tiên của Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ, một số vị trí chưa sử dụng thành thạo tiếng Anh, gây khó khăn nhất định trong công tác phối hợp với các cơ quan, đơn vị tại Phái bộ. Đối với BVDC2, một số vị trí là cán bộ, nhân viên y tế có trình độ ngoại ngữ chưa cao cũng ảnh hưởng không nhỏ đến công tác thăm, khám và điều trị bệnh nhân tại Phái bộ. Việc này về lâu dài có thể ảnh hưởng tới kết quả thực hiện nhiệm vụ chung của toàn đơn vị, đánh mất uy tín của lực lượng GGHB Việt Nam và LHQ có thể sẽ không mời Việt Nam triển khai mới hoặc tiếp tục triển khai các đơn vị hiện nay.

3. Về bảo đảm chế độ, chính sách

- Chế độ, chính sách đảm bảo cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ đã được quan tâm kịp thời, đúng quy định theo Nghị định số 162/2016/NĐ-CP của Chính phủ. Tuy nhiên, một số chế độ chính sách còn chưa mang tính ưu tiên, khuyến khích cao như đối với lực lượng nữ. Trong gần 10 năm triển khai, Việt Nam mới chi triển khai 14 lượt nữ sĩ quan (chiếm 13%) tham gia theo hình thức cá nhân và 79 nữ sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp (chiếm gần 16%) tham gia theo hình thức đơn vị. Tính riêng về tỷ lệ nữ tham gia hoạt động GGHB LHQ, Việt Nam luôn đáp ứng được yêu cầu của LHQ và có tỷ lệ cao hơn các nước cử quân khác. Tuy nhiên, LHQ đang khuyến khích và yêu cầu nước cử quân tăng tỷ lệ nữ tham gia hoạt động GGHB LHQ, thậm chí ở một số vị trí quy định nữ và tỷ lệ nữ trong đội hình đơn vị, nếu nước cử quân không đáp ứng được, LHQ sẽ đề nghị dừng triển khai và cho nước cử quân khác thay thế. Do đó, cần nghiên cứu tăng mức trợ cấp hằng tháng trên cơ sở tỷ lệ % mức chi trả bình quân của LHQ và bổ sung một số chế độ, chính sách ưu tiên đặc thù cho lực lượng nữ tham gia hoạt động GGHB LHQ nhằm khuyến khích, thu hút lực lượng nữ sẵn sàng tham gia hoạt động GGHB LHQ.

- Chế độ, chính sách được quy định theo Nghị định số 162/2016/NĐ-CP chưa bao quát hết các đối tượng được đề cập trong văn bản quy phạm pháp luật có giá trị pháp lý cao hơn là Nghị quyết số 130/2020/QH14. Theo đó, Điều 9 và Điều 15 của Nghị quyết số 130/2020/QH14 của Quốc hội đã quy định về Chỉ huy trưởng lực lượng Việt Nam tại phái bộ; cá nhân, đơn vị trực tiếp và gián tiếp tham gia hoạt động GGHB LHQ được hưởng chế độ, chính sách phù hợp với tính chất nhiệm vụ và đặc thù của hoạt động theo quy định của Chính phủ. Tuy

nhiên, do Nghị định số 162/2016/NĐ-CP được ban hành trước nên chưa quy định chế độ, chính sách đối với các đối tượng trên.

4. Một số vướng mắc, bất cập khác

a) Về bồi thường thiệt hại cho LHQ hoặc cho bên thứ ba do lỗi của lực lượng Việt Nam.

- Nghị quyết số 130/2020/QH14 của Quốc hội quy định “Ngân sách nhà nước bảo đảm kinh phí cho việc tham gia lực lượng GGHB LHQ và bồi thường thiệt hại cho LHQ hoặc cho bên thứ ba do lỗi của lực lượng Việt Nam”. Tuy nhiên, quy định này chưa có văn bản hướng dẫn cụ thể, đặc biệt là hướng dẫn thực hiện công tác đảm bảo bồi thường, hồi hương lực lượng Việt Nam trong trường hợp vi phạm kỷ luật tại phái bộ. Với chủ trương của Đảng, Nhà nước và quy định trong Nghị quyết số 130/2020/QH14, Việt Nam tiếp tục tham gia sâu rộng vào hoạt động GGHB LHQ. Việc quân số, quy mô đơn vị thực hiện nhiệm vụ ngoài địa bàn ngày càng tăng, dẫn đến nguy cơ xảy ra các trường hợp vi phạm quy định của LHQ, vi phạm kỷ luật của đơn vị tại địa bàn gây hậu quả phải bồi thường hoặc phải hồi hương về nước.

b) Về tiền bồi hoàn của LHQ và nghĩa vụ đóng góp ngân sách thường xuyên cho hoạt động GGHB LHQ.

- Nghị quyết số 130/2020/QH14 mới chỉ quy định về việc đảm bảo kinh phí tham gia hoạt động GGHB LHQ và tiếp nhận tiền bồi hoàn của LHQ, tuy nhiên, chưa có quy định về nghĩa vụ đóng góp ngân sách thường xuyên cho hoạt động GGHB LHQ (Việt Nam đang nợ khoảng 5 triệu USD; từ năm 2019, Việt Nam đóng góp mỗi năm cho ngân sách hoạt động GGHB LHQ theo công thức 1,1 triệu USD cộng với 5% tổng số nợ đọng - khoảng 250.000 USD).

- Bên cạnh đó, tiền bồi hoàn của LHQ đối với sự đóng góp nguồn lực của Việt Nam cho hoạt động GGHB LHQ cũng chưa có văn bản hướng dẫn cụ thể.

c) Nguyên nhân

- Về mặt chủ quan, tham gia hoạt động GGHB LHQ là lĩnh vực mới, Việt Nam chưa có nhiều kinh nghiệm; công tác phối hợp trong việc triển khai thực hiện nhiệm vụ GGHB LHQ có lúc, có nơi còn chưa chặt chẽ; kinh nghiệm trong đào tạo, nâng cao trình độ năng lực, chuẩn bị lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ còn nhiều hạn chế; một số cán bộ tham mưu, giúp việc còn thiếu, chưa có nhiều kinh nghiệm, thậm chí còn chưa được đào tạo về chuyên môn, nghiệp vụ. Bên cạnh đó, ngoài lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ, Việt Nam còn tiếp tục cử lực lượng vũ trang thực hiện nhiệm vụ trong các cơ chế đa phương khác.

- Về mặt khách quan, nhiệm vụ duy trì an ninh và hòa bình quốc tế, trong đó có hoạt động GGHB tiếp tục được LHQ ưu tiên, tuy nhiên LHQ đang tổ chức

lại một số phái bộ và điều chỉnh các quy định về cơ cấu, tổ chức đơn vị, chất lượng nhân sự của các nước cờ quân, chất lượng, số lượng các trang thiết bị được triển khai... cho phù hợp với tình hình mới.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Để hoàn thiện hệ thống pháp luật về việc tham gia hoạt động GGHB LHQ và khắc phục hạn chế, bất cập trong việc thi hành pháp luật về tham gia hoạt động GGHB LHQ, đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp, đồng bộ, thống nhất, khả thi, tạo hành lang pháp lý đầy đủ, thuận lợi cho việc thực hiện nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước, Chính phủ giao, kính đề nghị Thủ tướng Chính phủ giao Bộ Quốc phòng chủ trì, phối hợp với các ban, bộ, ngành Trung ương lập hồ sơ đề nghị xây dựng Luật tham gia lực lượng GGHB của LHQ.

Bộ Quốc phòng kính báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét, chỉ đạo.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ Tư pháp;
- Đ/c Bộ trưởng BQP;
- Đ/c TTMT – Thứ trưởng BQP;
- Đ/c Thứ trưởng Hoàng Xuân Chiến;
- BTTM, TCCT;
- Cục GGHB Việt Nam;
- Vụ Pháp chế/BQP;
- Lưu: VT, VPC. Ngoc11.

KT. BỘ TRƯỞNG
QUỐC PHÒNG

THỦ TRƯỞNG

Thượng tướng Hoàng Xuân Chiến

Phụ lục I
KẾT QUẢ TRIỂN KHAI LỰC LUỢNG THAM GIA HOẠT ĐỘNG GGHB LHQ
(Gửi kèm Báo cáo số 300/BC-BQP ngày 27 tháng 3 năm 2023 của Bộ Quốc phòng)

Năm	Tham gia theo hình thức cá nhân	Tham gia theo hình thức đơn vị	Ghi chú
2014	02		
2015	05		
2016	05		
2017	08		
2018	10	63 (BVDC2.1)	
2019	10	63 (BVDC2.2)	Do dịch Covid 19, nhiệm kỳ của BVDC2.2 kéo dài từ 11/2019 – 3/2021
2020	12		
2021	14	63 (BVDC2.3)	
2022	22	247 (ĐCB1 + BVDC2.4)	
2023	09	63 (BVDC2.5)	
Tổng	97	499	Tổng: 596 đ/c

Phụ lục II
CHẾ ĐỘ, CHÍNH SÁCH LƯƠNG, PHỤ CẤP CHO LỰC LƯƠNG THAM GIA HOẠT ĐỘNG GGHB LHQ
(Kèm theo Báo cáo số 3030 /BC-BQP ngày 22/8/2023 của Bộ Quốc phòng)

I. CHẾ ĐỘ, CHÍNH SÁCH CỦA MỘT SỐ NƯỚC CỬ QUÂN

	CHẾ ĐỘ, CHÍNH SÁCH ĐƯỢC HƯỞNG								Ghi chú
	Phụ cấp do LHQ bảo đảm			Do nước cử quân bảo đảm					
	MINUSCA	UNMISS	UNISFA	Lương	Phụ cấp/Trợ cấp		Phụ cấp riêng cho nữ	Kinh phí sinh hoạt tập thể	
<i>Tham gia theo hình thức cá nhân</i>									
Chi trả cho quân nhân ¹	143 USD/ngày	99 USD/ngày	135 USD/ngày	100% lương hiện hưởng trong nước	Vùng công tác, địa bàn khó khăn	Rủi ro, độc hại, nguy hiểm	Đảm bảo đời sống vật chất, tinh thần	Có	Quân nhân tự chi trả toàn bộ sinh hoạt phí khi thực hiện nhiệm vụ tại phái bộ. <i>(Chi tiết quy định sinh hoạt phí của LHQ xem tại Văn bản của LHQ và bản dịch đính kèm)</i>
	1448 USD/tháng (tùy theo chức vụ đảm nhiệm trong đơn vị, quân nhân được nước cử quân cho hưởng thêm phụ cấp tính theo tỷ lệ % mức phụ cấp bình quân của LHQ ²)			100% lương hiện hưởng trong nước	Vùng công tác, địa bàn khó khăn	Rủi ro, độc hại, nguy hiểm	Đảm bảo đời sống vật chất, tinh thần	Có	Quân nhân được LHQ bảo đảm ăn, ở tại phái bộ.
Chi trả cho đơn vị									Có

¹ Đa số các nước đều cho quân nhân tham gia hoạt động GGHB LHQ hưởng nguyên lương trong nước và 100% phụ cấp của LHQ trở lên. Tùy điều kiện kinh tế xã hội mà các nước có quy định thêm một số phụ cấp cho quân nhân trong thời gian trực tiếp thực hiện nhiệm vụ tại phái bộ như: Phụ cấp địa bàn, vùng công tác; Phụ cấp rủi ro, độc hại, nguy hiểm; Trợ cấp đảm bảo đời sống vật chất, tinh thần tại phái bộ (diện thoại, internet...).

² Mức chi trả thêm cho các vị trí đảm nhiệm chức vụ trong đơn vị của các nước cử quân (ví dụ: Chỉ huy trưởng, Phó chỉ huy trưởng... đơn vị) thường bằng hoặc thậm chí cao hơn so với mức phụ cấp của LHQ chi trả cho quân nhân tham gia theo hình thức cá nhân. Ví dụ: Tổng các khoản phụ cấp chi trả cho vị trí Chỉ huy trưởng đơn vị Bộ binh Pakistan tại Phái bộ UNISFA khoảng 6000 USD/tháng.

I. CHẾ ĐỘ, CHÍNH SÁCH CỦA VIỆT NAM

	CHẾ ĐỘ, CHÍNH SÁCH ĐƯỢC HƯỞNG									Ghi chú											
	Phụ cấp do LHQ bảo đảm (Mission Subsistence Allowance – MSA ³)			Do Việt Nam bảo đảm																	
	MINUSCA	UNMISS	UNISFA	Lương	Tiền đối ngoại	Trợ cấp	Phụ cấp riêng cho nữ	Vé máy bay về phép	Kinh phí sinh hoạt tập thể												
Tham gia theo hình thức cá nhân																					
	143 USD/ngày	99 USD/ngày	135 USD/ngày	40% lương hiện hưởng trong nước cộng phụ cấp chức vụ và phụ cấp thăm niên vượt khung (nếu có)	500 USD/tháng	10 tháng lương cơ sở trước khi đi và sau khi về nước		01 lần/nhiệm kỳ													
Chi trả cho quân nhân	<p>Ví dụ 1: Ông Thiếu tá Nguyễn Văn A, Chức vụ: Trợ lý, thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ MINUSCA tại Cộng hòa Trung Phi, hàng tháng được hưởng tổng là: 4790 USD + 3.576.000 VND (Chi tiết xem bên dưới)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>143 USD x 30 ngày = 4290 USD</td> <td></td> <td></td> <td>0.4 x 6 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 3.576.000 VND</td> <td>500 USD</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>											143 USD x 30 ngày = 4290 USD			0.4 x 6 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 3.576.000 VND	500 USD					
143 USD x 30 ngày = 4290 USD			0.4 x 6 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 3.576.000 VND	500 USD																	
	<p>Ví dụ 2: Ông Trung tá Trần Văn B, Chức vụ: Trợ lý, thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ UNMISS tại Nam Sudan, hàng tháng được hưởng tổng là: 3470 USD + 3.933.600 VND (Chi tiết xem bên dưới)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td></td> <td>99 USD x 30 ngày = 2970 USD</td> <td></td> <td>0.4 x 6.6 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 3.933.600 VND</td> <td>500 USD</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>												99 USD x 30 ngày = 2970 USD		0.4 x 6.6 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 3.933.600 VND	500 USD					
	99 USD x 30 ngày = 2970 USD		0.4 x 6.6 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 3.933.600 VND	500 USD																	
	<p>Quân nhân tự chi trả toàn bộ sinh hoạt phí khi thực hiện nhiệm vụ tại phái bộ. (Chi tiết quy định sinh hoạt phí của LHQ xem tại Văn bản của LHQ và bản dịch đính kèm)</p>																				

³ Phụ cấp do LHQ đảm bảo (MSA) là khoản phụ cấp do LHQ chi trả trực tiếp cho quân nhân các nước tham gia theo hình thức cá nhân khi trực tiếp tham gia hoạt động GGHG LHQ tại phái bộ. Hàng năm, LHQ sẽ tổ chức đánh giá tình hình an ninh, điều kiện sinh hoạt, công tác tại từng địa bàn và điều chỉnh tỷ lệ MSA cho phù hợp.

Chi trả cho quân nhân	Ví dụ 3: Đ/c Đại úy Lê Văn C, Chức vụ: Trợ lý, thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ UNISFA tại Khu vực Abyei, hàng tháng được hưởng tổng là: 4550 USD + 3.218.400 VND (Chi tiết xem bên dưới)								Quân nhân được bảo đảm ăn, ở tại phái bộ.		
		135 USD x 30 ngày = 4050 USD	0.4 x 5.4 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 3.218.400 VND	500 USD							
	Tham gia theo hình thức đơn vị										
	Do LHQ bảo đảm		Do Việt Nam bảo đảm								
	Tiền bồi hoàn nhân sự ⁴ (UN Reimbursement to countries contributing contingent personnel)	Lương	Tiền đối ngoại	Trợ cấp	Phụ cấp riêng cho nữ	Vé máy bay về phép	Kinh phí sinh hoạt tập thể				
	1448 USD/ tháng (Theo Nghị định số 162/2016/NĐ-CP, tùy theo chức vụ đảm nhiệm trong đơn vị, quân nhân được hưởng từ 90 - 125% mức phụ cấp bình quân của LHQ ⁵)	40% lương hiện hưởng trong nước cộng đồng cấp chức vụ và phụ cấp thăm viễn vượt khung (nếu có)		10 tháng lương cơ sở trước khi đi và sau khi về nước ⁶	2% phụ cấp do LHQ bảo đảm/tháng	01 lần/nhiệm kỳ					
	Ví dụ 1: Đ/c Đại tá Vũ Duy H, Chỉ huy trưởng Đội Công binh, thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ UNISFA tại Khu vực Abyei, hàng tháng được hưởng tổng là: 1810 USD + 4.768.000 VND (Chi tiết xem bên dưới)										
	1.25 x 1448 USD = 1810 USD	0.4 x 8 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 = 4.768.000 VND									

⁴ Tiền bồi hoàn nhân sự là tiền LHQ trả cho nước cử quân tham gia theo hình thức đơn vị. Số tiền này được LHQ chi trả một mức duy nhất theo đầu người, không phân biệt cấp bậc, chức vụ đảm nhiệm. Trước tháng 7/2022, LHQ chi trả 1428 USD/người/tháng; từ 01/7/2022, LHQ tăng lên mức 1448 USD/người/tháng. Trên cơ sở mức chi trả của LHQ, nước cử quân đảm bảo cho quân nhân theo quy định riêng của từng quốc gia.

⁵ Đối với BVDC2, khoảng 55% quân số (các vị trí chỉ huy và bác sĩ) được hưởng từ 100% mức phụ cấp bình quân của LHQ trở lên, và 45% còn lại hưởng mức 90%; Đối với

Đội Công binh, khoảng 14% quân số (các vị trí chỉ huy và kỹ sư) được hưởng từ 100% mức phụ cấp bình quân của LHQ trở lên và 86% còn lại hưởng mức 90%.

⁶ Hiện tại, trợ cấp cho quân nhân trước khi đi và sau khi kết thúc nhiệm kỳ về nước là: 10 x 2 x 1.490.000 VND = 29.800.000 VND

Chi trả cho quân nhân	Tham gia theo hình thức đơn vị						
	Do LHQ bao đэм		Do Việt Nam bao đэм				
	Tiền bồi hoàn nhân sự (UN Reimbursement to countries contributing contingent personnel)	Lương	Tiền đối ngoại	Trợ cấp	Phụ cấp riêng cho nữ	Vé máy bay về phép	Kinh phí sinh hoạt tập thể
	Ví dụ 2: Đ/c Trung tá Võ Mạnh Q, Giám đốc BVDC cấp 2, thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ UNMISS tại Nam Sudan, hàng tháng được hưởng tổng là: 1810 USD + 3.933.600 VND (Chi tiết xem bên dưới)						
	1.25 x 1448 USD = 1810 USD	0.4 x 6.6 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 3.933.600 VND					
	Ví dụ 3: Đ/c Đại úy Nguyễn Công T, Bác sĩ, Khoa Nội, BVĐCC2, thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ UNMISS tại Nam Sudan, hàng tháng được hưởng tổng là: 1448 USD + 3.218.400 VND (Chi tiết xem bên dưới)						
1 x 1448 USD = 1448 USD		0.4 x 5.4 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 3.218.400 VND					
Ví dụ 4: Đ/c nữ sĩ quan, Thượng tá Nguyễn Thị N, Trợ lý Điều phối Quân – Dân sự, Đội Công binh, thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ UNISFA tại Khu vực Abyei, hàng tháng được hưởng tổng là: 1329,264 USD + 4.350.800 VND (Chi tiết xem bên dưới)							
0.9 x 1448 USD = 1303,2 USD		0.4 x 7.3 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 4.350.800 VND			0.02 x 1303,2 USD = 26,064 USD		
Ví dụ 5: Đ/c nữ Thượng úy QNCN Nguyễn Thị H, Điều dưỡng, BVDC cấp 1, Đội Công binh, thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ UNISFA tại Khu vực Abyei, hàng tháng được hưởng tổng là: 1329,264 USD + 2.652.200 VND (Chi tiết xem bên dưới)							
0.9 x 1448 USD = 1303,2 USD		0.4 x 4.45 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 2.652.200 VND			0.02 x 1303,2 USD = 26,064 USD		

Quân nhân được bao đэм ăn, c
tại phái bộ.

Tham gia theo hình thức đơn vị						
Đo LHQ bảo đảm	Đo Việt Nam bảo đảm					
Tiền bồi hoàn nhân sự (UN Reimbursement to countries contributing contingent personnel)	Lương	Tiền đối ngoại	Trợ cấp	Phụ cấp riêng cho nữ	Vé máy bay về phép	Kinh phí sinh hoạt tập thể
Ví dụ 6: Đ/c Đại úy QNCN Hoàng Duy S, Lái máy xúc, Phân đội Cầu đường, Đội Công binh, thực hiện nhiệm vụ tại Phái bộ UNISFA tại Khu vực Abyei, hàng tháng được hưởng tổng là: 1329,264 USD + 2.652.200 VND (Chi tiết xem bên dưới)						
0.9 x 1448 USD = 1303,2 USD	0.4 x 4.55 (hệ số cấp bậc) x 1.490.000 VND = 2.711.800 VND					
Chi trả cho đơn vị						1,5 lần phụ cấp bình quân của LHQ/tháng ⁷

Quân nhân được bảo đảm ăn, ở tại phái bộ.

* MINUSCA, UNMISS và UNISFA là 03 Phái bộ GGHBLHQ mà Việt Nam đang cử lực lượng tham gia tại Cộng hòa Trung Phi, Nam Sudan và Khu vực Abyei.

⁷ Kinh phí sinh hoạt tập thể của đơn vị (BVDC2: 63 người, Đội Công binh: 184 người) là: 1,5 x 1448 USD/tháng = 2172 USD/tháng.

Phụ lục III
CÁC VĂN BẢN VỀ THAM GIA HOẠT ĐỘNG GGHB LHQ
(Kèm theo Báo cáo số 3030 /BC-BQP ngày 22/8/2023 của Bộ Quốc phòng)

TT	TÊN TÀI LIỆU
A	CÁC VĂN BẢN CHỈ ĐẠO, HƯỚNG DẪN
I	BỘ CHÍNH TRỊ, CHỦ TỊCH NƯỚC, QUỐC HỘI
1	Công văn số 4530-CV/VPTW ngày 23/11/2012 của Văn phòng Ban Chấp hành Trung ương Đảng thông báo Bộ Chính trị thông qua Đề án tổng thể về việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ.
2	Công văn số 4387-CV/VPTW ngày 14/7/2017 của Văn phòng Ban chấp hành Trung ương Đảng về Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ.
3	Quy định số 241-QĐ/TW ngày 30/10/2020 của Bộ Chính trị quy định về thẩm quyền, quy trình cử, điều chỉnh, rút lực lượng GGHB LHQ.
4	Công văn số 233/VPCTN-QPAN-m ngày 12/02/2018 của Văn phòng Chủ tịch nước thông báo ý kiến của Chủ tịch nước về Việt Nam cử lực lượng tham gia hoạt động GGHB của LHQ.
5	Nghị quyết số 130/2020/QH14 ngày 13/11/2020 của Quốc hội về tham gia lực lượng GGHB của LHQ.
II	CHÍNH PHỦ, THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ
1	Công văn số 2832/VPCP-NC ngày 15/9/2017 của Văn phòng Chính phủ về thực hiện ý kiến chỉ đạo của Bộ Chính trị về việc Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ.
2	Nghị định số 162/2016/NĐ-CP ngày 14/12/2016 của Chính phủ quy định một số chế độ, chính sách đối với cá nhân và công tác đảm bảo đối với các tổ chức của Việt Nam tham gia hoạt động GGHB của LHQ.
3	Nghị định số 61/2021/NĐ-CP ngày 25/6/2021 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều Nghị quyết số 130/2020/QH14 của Quốc hội về tham gia lực lượng GGHB của LHQ.
4	Bản ghi nhớ số DFS/UNMISS/VIE ngày 26/9/2018 ký giữa Chính phủ Việt Nam và LHQ về đóng góp nguồn lực BVDC cấp 2 tới Phái bộ Nam Xu-đăng.
5	Bản ghi nhớ số DFS-MOU-UNISFA-VNM-200708-1 ngày 01/6/2022 ký giữa Chính phủ Việt Nam và LHQ về đóng góp nguồn lực Đội Công binh tới Phái bộ Abyei.
III	CÁC BỘ, NGÀNH TRUNG ƯƠNG
1	Công văn số 14227/BTC-VI ngày 23/10/2017 của Bộ Tài chính về thực hiện cơ chế mua trang thiết bị bảo đảm cho lực lượng GGHB LHQ và tiếp nhận bồi hoàn kinh phí từ LHQ.

2	Đề án số 9560/BQP-ĐN ngày 27/11/2013 của Bộ Quốc phòng về “Quân đội nhân dân Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ giai đoạn 2014-2020 và những năm tiếp theo”.
3	Thông tư số 156/2017/TT-BQP ngày 28/6/2017 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định chi tiết và hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 162/2016/NĐ-CP của Chính phủ quy định một số chế độ, chính sách đối với cá nhân và công tác đảm bảo đối với các tổ chức của Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc phạm vi quản lý của BQP.
4	Thông tư số 104/2021/TT-BQP ngày 25/7/2021 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định cơ cấu tổ chức đơn vị và tiêu chuẩn lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc phạm vi quản lý của BQP.
5	Thông tư số 23/2019/TT-BQP ngày 12/3/2019 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định tiêu chuẩn sức khỏe quân nhân tham gia hoạt động GGHB LHQ.
6	Thông tư số 171/2018/TT-BQP ngày 19/1/2021 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định về quản lý, chỉ huy, chỉ đạo, điều hành đối với lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc phạm vi quản lý của BQP.
7	Đề án số 05/ĐA-BCA-A61 ngày 06/9/2013 của Bộ Công an về “Công an nhân dân Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ giai đoạn 2014-2020 và những năm tiếp”.
8	Thông tư số 53/2021/TT-BCA ngày 15/5/2021 của Bộ trưởng Bộ Công an quy định biên chế, tổ chức đơn vị và tiêu chuẩn lực lượng Công an tham gia lực lượng GGHB LHQ.
9	Hướng dẫn số 2838/BCA-X01 ngày 09/8/2022 của Bộ Công an về chế độ, chính sách đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ.
IV CÁC TỔNG CỤC, CỤC CHỨC NĂNG	
1	Hướng dẫn số 641/HD-CT ngày 24/4/2018 của Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam về Công tác đảng, công tác chính trị đối với lực lượng quân đội tham gia hoạt động GGHB LHQ.
2	Hướng dẫn số 22/HD-CT ngày 05/01/2023 của Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam về phong, thăng quân hàm sĩ quan các cấp và nâng lương cán bộ trong Quân đội nhân dân Việt Nam (trong đó có lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ).
3	Công văn số 1083/HC-QN ngày 25/8/2017 của Tổng cục Hậu cần về bổ sung trang bị cho cán bộ thực hiện nhiệm vụ GGHB LHQ.
4	Công văn số 4214/CTC-NSBĐ ngày 16/8/2017 của Cục Tài chính BQP về đảm bảo chế độ, chính sách cho lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ và cơ chế bồi hoàn của LHQ.
5	Công văn số 4664/CTC-CDCS ngày 07/9/2017 của Cục Tài chính BQP hướng dẫn đảm bảo tài chính đối với lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc phạm vi quản lý của BQP tại Nghị định số 162/2016/NĐ-CP của Chính phủ và Thông tư số 156/2017/TT-BQP của BQP.

6	Công văn số 3971/CTC-CĐCS ngày 19/7/2019 của Cục Tài chính BQP thực hiện chế độ, chính sách đối với cán bộ, nhân viên BVDC cấp 2 tại Nam Xu-dăng.
7	Công văn số 8036/CTC-CĐCS ngày 27/12/2019 của Cục Tài chính BQP hướng dẫn thực hiện một số chế độ áp dụng đối với lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ.
8	Công văn số 589/QY-KH ngày 25/02/2020 của Cục Quân y/TCHC đề xuất sửa đổi, bổ sung túi cứu thương cá nhân cho các lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ của Việt Nam.
9	Công văn số 8074/CTC-CĐCS ngày 26/12/2022 của Cục Tài chính BQP về thanh toán tiền phụ cấp lưu trú, thuê phòng nghỉ khi đi nghỉ phép của lực lượng tham gia hoạt động GGHB LHQ.
B	CÁC VĂN BẢN CỤ THỂ VỀ CHẾ ĐỘ, CHÍNH SÁCH VÀ CÔNG TÁC ĐÀM BẢO
1	Nghị định số 162/2016/NĐ-CP ngày 14/12/2016 của Chính phủ quy định một số chế độ, chính sách đối với cá nhân và công tác đàm bảo đối với các tổ chức của Việt Nam tham gia hoạt động GGHB của LHQ.
3	Thông tư số 156/2017/TT-BQP ngày 28/6/2017 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định chi tiết và hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 162/2016/NĐ-CP của Chính phủ quy định một số chế độ, chính sách đối với cá nhân và công tác đàm bảo đối với các tổ chức của Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ thuộc phạm vi quản lý của BQP.
2	Công văn số 14227/BTC-VI ngày 23/10/2017 của Bộ Tài chính về thực hiện cơ chế mua trang thiết bị bảo đảm cho lực lượng GGHB LHQ và tiếp nhận bồi hoàn kinh phí từ LHQ.
4	Hướng dẫn số 2838/BCA-X01 ngày 09/8/2022 của Bộ Công an về chế độ, chính sách đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân Việt Nam tham gia hoạt động GGHB LHQ.